

ХАУЪРД ЛЪВКРАФТ КОШМАРЪТ В ДЪНУИЧ

Превод от английски: Адриан Лазаровски, 2004

chitanka.info

„Горганите, хидрите и химерите — страшните разкази за Целено и Харпиите — всички те могат и да се пораждат отново в суеверните умове, но всъщност са били там и преди. Те са копия, типове — а архетипите са заложиени в самите нас и са изконни. Как другояче можем да си обясним обстоятелството, че онова, за което много добре знаем, че е изсмислица, ни вълнува и ни оказва влияние? Нима се страхуваме от него, тъй като се боим да не ни причини физическо нараняване? О, в никакъв случай! Тези страхове имат къде-къде по-древен произход. Тяхното начало е отвъд тялото — или, казано по друг начин, и без тялото те щяха да си бъдат същите. Така че страхът, за който иде реч, има чисто духовна природа — и обстоятелството, че е толкова силен, колкото и не е обвързан с нито един земен обект, както и че преобладава в периода на нашето безгрешно младенчество — поражда трудности, разрешаването, на които би ни позволило да проникнем в дълбините на нашето доземно съществуване и да надзърнем (макар и с едно око) в страната на сенките, забулила далечното минало на човека.“

Когато човек, пътуващ из северните райони на централен Масачузетс, свърне по неправилния път на разклонението при Ейлсбъри веднага след Дийн'с Корнър, то ще се окаже на запустяло и доста любопитно местенце. Теренът става по-планински и стръмен, а обраслите с трънаци каменни стени все повече и повече се притискат към коловозите на пращия лъкатушещ черен път, сякаш опитвайки се да го задушат в студената си прегръдка. Дърветата от многобройните горски масиви изглеждат значително по-големи, а дивите треви, къпини, храсти и плевели се радват на такова противно изобилие, каквото трудно можеш да срещнеш сред по-гъсто заселените с хора райони. В същото време засятите и обработваеми площи стават все по-оскъдни и се срещат все по-рядко; а немногочислените разпилени туктам домове като че ли са белязани с удивително сходния отпечатък на старостта, разрухата и нищетата. Без сам да знае защо, пътешественикът не се осмелява да попита за пътя никого от мрачните самотни кореняци, които само го изглеждат навъсено, отпуснали се на порутените си веранди, или работещи на полегатите, осеяни с камънак поляни. Тези фигури ти се струват толкова безмълвни и потайни, че неволно в съзнанието ти изникват мисли за забранени неща, от които е

хубаво да се държиш по-далеч. Когато пътят се издигне на такава височина, че успяваш да обхванеш с поглед дълбоките гори долу, усещането за неясна тревога и безпокойство се усилва. Върховете изглеждат твърде заоблени и симетрични, за да се чувстваш леко и спокойно, а в допълнение на това на фона на чистото небе се открояват с особена яснота високи каменни колони, които като че ли увенчават планинските била със странните си пръстени.

Тесни проломи и клисури с незайна дълбочина прорязват пътя, а прехвърлените през тях дървени мостове ни най-малко не вдъхват усещане за сигурност. Когато пътеката започва да се спуска надолу, се появяват блатисти участъци, инстинктивно пораждащи неприязън, която се усилва и прераства в страх на здрачаване — тогава невидими козодои надават своите викове, а светулки танцуват в неестествено изобилие в ритъма на хрипливите и настойчиви звуци на жабешко крякане. Тънката сияеща ивица на горните води на Мискатоник поразително напомня на пълзяща змия, докато той се извива и лъкатуши към подножията на куполообразните хълмове.

Приближавайки се към техните масивни заоблени силуети, пътешественикът започва да се опасява от гористите им склонове повече, отколкото от увенчаните им с камъни била. Тези склонове се извисяват нагоре, толкова тъмни и непрогледни, че изобщо не искаш да се приближаваш до тях, но друг път просто няма. От другата страна на тясното дървено мостче се забелязва малко поселище, сгъшено между реката и почти вертикалните склонове на Кръглата планина — пред взора на пътешественика се откриват прогнили двускатни покриви, напомнящи по-скоро за по-ранни архитектурни периоди, отколкото за типичното строителство, разпространено из тези места. Повечето постройки са порутени и сякаш всеки момент ще рухнат, а църквата с полуразрушената камбанария сега служи за склад на едва кретащата търговия на обитателите. Страшно е да стъпиш на скърцащото мостче, но нямаш никаква алтернатива. Когато го прекосиш и се озовеш от другата страна, веднага усещаш слабия, но някак си скверен мирис на селската уличка — миризма на плесен и многовековно разложение. Преминал през това място, пътешественикът винаги изпитва радост и облекчение, след което се отправя по тясната пътека, лъкатушеца покрай подножията на хълмовете, прекосява гладката

равнина и отново се озовава на разклонението при Ейлсбъри. И едва понякога узнава, че всъщност е минал през Дънуич.

Външните хора се стараят колкото се може по-рядко да минават през Дънуич, а след едни ужасяващи събития всички знаци, показващи местоположението му, бяха прибрани. Заобикалящата го природа, ако се разгледа от естетическа гледна точка, е повече от прекрасна; въпреки това Дънуич не привлича никакви художници или летни туристи. Преди двеста години, когато никой не се е присмивал на разказите за вещерската кръв, поклонниците на Сатаната и странните обитатели на лесовете, било прието всячески да се избягва тази местност. В нашия разумен век — оттогава, откакто загрижените за процъфтяването на града се постараха да скрият и забулят в тайна Кошмара в Дънуич от 1928 година — хората, без дори да знаят защо, продължават да стоят далеч от това място. Навярно една от причините — макар че тя не би могла да обясни поведението на туристите — се дължи на забележимата деградация на местните жители, които почти без съпротива са се поддали на обичайния за затъntenите кътчета на Нова Англия регрес и упадък. В крайна сметка те сякаш са образували някаква особена раса с напълно определени умствени и физически показатели на израждане, породени от близкородствените бракове. Нивото на интелектуалното развитие на местните е отчайващо ниско, като при това летописите на деянията им буквално са пропити от порочност, убийства, кръвосмешения и пристъпи на немислима жестокост и извращения. Представителите на по-висшата класа, дошли тук от Сейлъм през 1692 година, са могли по някакъв начин да се задържат над равнището на всеобщата деградация; повечето разклонения на тези семейства обаче така са се омешали с останалата маса, че сега само имената им напомнят за произхода, който позорят. Неколцина от родовете Уейтли и Бишоп продължават да изпращат най-големите си синове в Харвард и Мискатоник и до днес; децата им обаче рядко се завръщат под гниещата бащина стряха, където те и прадедите им са се родили и израснали.

Никой, даже онези, които са наясно с кошмарните събития от 1928-а, не е в състояние да ви обясни какво точно се случва с Дънуич, макар че древните легенди разказват за греховни обреди и тайни сбиряща на индианците, по време на които те призовавали мрачни сенки от големите кръгли кълмове, изричайки диви оргиастични

молитви, в чийто отговор се дочувал страшен грохот изпод земята. През 1747 година преподавателят Абиджа Хоудли, наскоро пристигнал в конгрегационната църква в Дънуич, произнесъл знаменитата проповед за близостта на Сатаната и неговите бесове, в която изрекъл:

„Трябва да се признае, че Богохулствата на Демоните от Ада са твърде добре известни, за да бъдат отхвърлени; проклетите гласове на Азazel, Вузrael, Велзевул и Велиал са били чути изпод Земята от Десетки заслужаващи доверие Свидетели, живи и до днес. Лично аз преди не повече от две седмици ясно дочух Речта на Дяволските сили на Хълма зад Къщата ми, съпроводена от такъв Трясък, Грохот, Стонове, Съскания и Скърцания, каквито не е способно да издава нито едно Същество на Земята. Тези звуци несъмнено идват от Пещери, които само черната Магия може да открие, а да отвори мрачните им недра е във властта единствено на Дявола.“

Господин Хоудли изчезнал скоро след като произнесъл тази проповед, обаче текстът ѝ, отпечатан в Спрингфилд, се е запазил и до днес. Съобщенията за странни звуци и шумове в околностите на хълмовете продължават да постъпват всяка година и досега си остават неразрешима загадка за геолозите и физиографите.

Други предания разказват за неприятни миризми, усетени в близост до увенчаващите хълмовете каменни пръстени от колони, и за въздушни течения, шумът, от които се разнасял от определени точки из дъната на дълбоките котловини. Срещат се и легенди, опитващи се да обяснят мистерията на Девил'с Хоп Ярд — открит, брулен от всички ветрове хребет, лишен от всякаква растителност. Местните жители се боели до смърт от многобройните козодои, чиито песни огласяли горещите нощи. Те уверявали, че тези птици всъщност са психопомп и изчакват душите на умиращите, както и че издават своите вледеняващи писъци в унисон с последните им въздишки. Ако били в състояние да уловят отлитащата душа в момента, когато тя напускала тялото, то те мигновено политали с нея, издавайки демоничен смях; в случай че не успели обаче, постепенно потъвали в мълчание.

Тези легенди, разбира се, отдавна се остарели и сега звучат нелепо; обаче са достигнали до нас от най-далечни времена. Всъщност Дънуич е изключително древен — по-стар от което и да е селище, намиращо се в радиус от шейсетина километра от него. На юг от селцето все още могат да се видят стените на приземното помещение и

комина на старинната къща на Бишоп, построена преди 1700 година; а руините на мелницата край водопада, издигната през 1806-а, са представлявали най-модерна за времето си архитектура. Промислеността не могла да се закрепил на това място и процъфтяващото през деветнадесети век фабрично движение се оказало недълговечно тук. Най-стари от всичко били огромните пръстени на грубо изсечените каменни колони по върховете на хълмовете, но те представлявали по-скоро дело на индианците, отколкото на заселниците. Останките от черепи и човешки кости, открити във вътрешността на тези пръстени, както и в близост до огромния, във формата на маса, камък на Стражевия хълм, потвърждавали разпространеното мнение, че тук са се намирали гробниците на покумтуките. Мнозина етнологичари обаче, без да си дават сметка за абсурдността на теорията си, твърдели, че това са останки на хора от европейската раса.

В околностите на Дънуич, в обширен и частично обитаван фермерски дом, разположен срещу склона на хълма, на осем километра от селцето и на около три от най-близката къща, в неделя, на втори февруари 1913 година, в пет часа сутринта се родил Уилбър Уейтли. Датата се запомнила, понеже било Сретение Господне, което жителите на Дънуич отбелязвали под друго название, а също и, защото през цялата тази нощ всички кучета от селото лаели безспир, а от хълмовете се дочували странни звуци. От по-малко значение било обстоятелството, че майката спадала към семейство Уейтли — непривлекателна на външен вид, уродлива албиноска на тридесет и пет години, живееща с престарелия си умопобъркан баща, за когото разправяли отвратителни истории по повод заниманията му с магьосничество на млади години. Съпруг Лавиния Уейтли нямала, но противно на местните традиции изобщо не се и опитвала да се отрече по някакъв начин от детето, предоставяйки на съседите си възможността да я одумват колкото си искат, което те и правели. Нещо повече — тя даже се гордееела със смуглото, приличащо на козел дете, външността на което ни най-малко не наподобявала нейното болнаво лице на албинос с червени очи, и неведнъж мнозина чували как тя мърмори под носа си странни пророчества за необикновените способности и страховитото бъдеще на своя син.

Такива пророчества не бяха нещо необичайно за Лавиния — тя беше самотно създание, което по време на буря често бродеше из хълмовете и се опитваше да чете огромните книги, събирани от семейство Уейтли в продължение на двеста години и сега наследени от баща ѝ, целите проядени от червеи и разпадащи се на части. Лавиния никога не бе ходила на училище, но главата ѝ беше претъпкана с откъси от древните знания, които старият Уейтли ѝ беше предал. Усамотената фермерска къща винаги бе вдъхвала страх у хората заради предполагаемата склонност на Уейтли към черната магия, и необяснимата насилствена смърт на госпожа Уейтли по времето, когато Лавиния е била на дванадесет години, изобщо не спомагаше да направи мястото по-приятливо. Израснала в самота сред студената атмосфера на бащиния дом, Лавиния често се отдаваше по цели дни на своите фантазии, измисляйки си необичайни занимания; тя много много не се занимавала с домашните си задължения, поради което от дома отдавна бяха изчезнали чистотата и редът.

В нощта, когато Уилбър се появи на бял свят, от къщата се разнесоха ужасни писъци, заглушаващи дори пронизителния кучешки лай и необяснимите звуци, идващи от хълмовете. Нито лекар, нито акушерка присъстваха на това раждане, и цяла седмица след това съседите не знаеха нищо за новороденото. Едва когато старият Уейтли пристигнал със снегоходките си в Дънуич и започнал да говори някакви несвързани работи на сбирщината безделници, събрали се в магазина на Озбърн, хората узнали за събитието. В поведението и замъгленото съзнание на престарелия Уейтли сякаш се появил допълнителен елемент на тайнственост, който го превръщал от обект на страха в негов субект, макар че той хич не бил от ония, които се оставят на семейните обстоятелства да ги безпокоят. При това в държанието му личала нескрита гордост, по-късно забелязана и при дъщеря му, а онова, което казал по повод неизвестния баща на внука си, се запечатало в паметта на слушателите му за дълги години.

— Хич не ме е грижа за туй, дет' си го мислят 'ора-та — ако синчето на Лавиния прилича на тейко си, той не мож' да изглежда тъй, както очаквате. 'Сички 'ора не са таквиз, каквито живеят тука. Лавиния много е чела и таквиз работи знай, каквито вий не сте и сънували. Аз мисля, че мъжът ѝ не е по-лош от който и да е мъж от тая страна на Ейлсбъри, ако не и по-добър. Само ако знайхте туй, дето го

знам за тукашните хълмове, и вий нямаше да искате да се венчавате в черква. Чуйте ме к'во ще ви кажа — ще настане ден и вий, 'ора, ще чуйте как синчето на Лавиния ще изкрещи името на тейко си от върха на Стражевия хълм!

Единствените хора, които видяха Уилбър в първия месец от неговия живот, бяха старият Зехария Уейтли от неизродения клон на Уейтли, и Мами Бишоп — невенчаната жена на Ърл Сойер. Посещението на Мами беше продиктувано от чисто любопитство и сетнешните ѝ разкази правят чест на нейната наблюдателност, докато Зехария дойде, за да докара на Уейтли двете крави олдернска порода, закупени от сина му Къртис. Това отбеляза началото на последвалите покупки на добитък от семейството на малкия Уилбър, които престанаха чак през 1928-а — годината, когато започна и завърши Кошмарът в Дънуич. Интересното е, че въпреки всички тези покупки, полуизгнилият тесен краварник на Уейтли никога не се препълни от животни. В един момент хората не бяха в състояние повече да укротят любопитството си и се заеха да преброят цялото стадо, пасящо на склона зад фермерския дом; ни веднъж обаче не успяха да открият там повече от десет-дванадесет анемични, вяли животни. По всяка вероятност някаква зараза, предизвикана или от лошата трева на пасището, или от отровните гъби, поникнали из целия мръсен двор, бе довела до намаляването на животните. Непонятни язви и възпаления, някои от които наподобяваха разрези, се забелязваха по добитъка; а в първите месеци от раждането на Уилбър любопитните съседи на няколко пъти видяха подобни ранички по шията на небръснатия старец и къдравата му щерка-албинос.

През пролетта на същата година, когато Уилбър се появи на бял свят, Лавиния възобнови разходките си из хълмовете, държейки в ръцете си смуглоликия младенец. Постепенно всеобщият интерес на хората към детето замря, след като веднъж вече го бяха видели, и никой не обръщаше внимание на бързото развитие на бебето, растящо не с дни, а буквално с часове. Растежът му наистина бе феноменален, понеже три месеца след раждането си той беше достигнал такъв ръст и сила, каквито рядко се наблюдават и у едногодишните деца. Неговите движения и даже звуците, които издаваше, се отличаваха с целенасоченост и самоконтрол, доста необичайни за възрастта му, и за

всеобщо удивление, той се научи да ходи без чужда помощ едва на седем месеца.

След известно време — някъде около Халоуин — огромен пламък беше забелязан в полунощ на върха на Стражевия хълм на мястото, където сред древните кости лежеше старинният камък, наподобяващ олтар. Обаче мълвата се понесе едва след като Сайлъс Бишоп — от старите, едновременшни Бишоп — каза, че приблизително час преди появата на пламъка е видял как момченцето тича уверено нагоре по хълма, следвано по петите от майка си. Сайлъс, който търсел заблудило се теленце от стадото му, почти забравил за грижите си, щом зърнал на светлината на фенера двете мержелеещи се в мрака фигури. Те се носели почти безшумно из храсталака, и смаяният наблюдател помислил, че са чисто голи. Впоследствие той не бе така уверен в това и си припомни, че момченцето е било обуто в тъмни панталонки, препасани с колан с дълги ресни. По-късно никой никога не беше виждал Уилбър — жив и в пълно съзнание — без да са му закопчани всички копчета на дрехата; и най-малкият безпорядък в облеклото му го изпълваше с гняв и тревога. Това обстоятелство ярко контрастираше със занемарения външен вид на майка му и дядо му и съседите бяха много доволни от него, докато Кошмарът от 1928 година не разкри истинските причини за подобно поведение.

През януари следващата година предмет на бурно обсъждане и всевъзможни сплетни стана фактът, че „мургавото отроче на Лавиния“ започна да говори, и то на възраст от единадесет месеца! Речта му бе забележителна не само с това, че в нея отсъстваше местният акцент, но и с липсата на типичното фъфлене и дърдорене, така характерно за малките деца. Момченцето не беше особено разговорливо, но когато все пак му се случеше да говори, в речта му се усещаха елементи, съвършено чужди на Дънуич и неговите жители. Тази нетипичност се отнасяше не към това, което той казваше, или даже не към идиомите, които използваше, а по-скоро бе свързана с интонацията и артикулационния му апарат, отговорен за произнасянето на звуковете. Мимиката и изражението на лицето му също бяха забележителни — преди всичко със своята зрелост. Макар и да бе наследил неизразената брадичка от майка си и дядо си, неговият прав и изрядно оформен нос, заедно с израза на големите, тъмни, латински тип очи, му придаваха облик на почти възрастен човек, със свръхестествен за подобна крехка

възраст интелект. Въпреки всичко обаче впечатлението, което правеше неговият ум, не можеше да компенсира извънредната му уродливост; имаше нещо козе и животинско в дебелиите му устни, жълтеникавата пореста кожа, грубата твърда коса и причудливо удължените уши. Твърде скоро той започна да предизвиква по-голяма неприязън, отколкото дядо си и майка си, и едва щом станеше дума за него, хората мигом си припомняха позабравените с годините занимания с магия и вещерство на стария Уейтли. Както и случая, когато хълмовете потреперили, когато той изкрещял веднъж скверното име Йог-Содот, застанал в центъра на един от каменните пръстени, с голяма книга в ръце. Кучетата също ненавиждаха момчето и той трябваше през цялото време да се брани от тях, съпровождан от неистовия им бесен лай.

Междувременно старият Уейтли продължаваше да закупува добитък, но стадото му не се увеличаваше. Той се захвана да изпили дъските и да възстанови порутените части на къщата — обширна постройка с островърх покрив, задната част на която почти напълно се скриваше от скалистите склонове на хълма. По всяка вероятност у стареца все още се бяха съхранили немалко сили, позволяващи му да завърши подобен тежък труд, и макар че от време на време мърмореше нещо под носа си, като цяло дърводелските работи му оказаха забележително положително влияние. Всъщност всичко започна още с раждането на Уилбър, когато една от бараките с инструменти неочаквано бе приведена в ред и снабдена със солиден нов катинар. Сега, занимавайки се с ремонта на запустелия втори етаж на къщата, той се показва като не по-малко усърден майстор. Манията му се прояви, за жалост, единствено в заковаването с дъски на всички прозорци във възстановената част — макар че мнозина от селото смятаха, че само по себе си подобно възстановяване е признак на безумие. По-неочаквано бе решението му да обзаведе още една стая на долния етаж за своя внук — неколцина съседни бяха успели да зърнат новото помещение, но до втория етаж никой не беше допуснат. Стаята за внука си той снабди със солидни лавици до самия таван; на тях Уейтли постепенно започна да нарежда в строг порядък всички ронещи се древни книги и откъси от ръкописи, които преди се валяха в прах и безпорядък по ъглите.

— Доста работи научих от тях — казваше той, опитвайки се да скрепи разпокъсаните страници с помощта на лепило, приготвено на

ръждивата кухненска плоча. — А синчето на щерка ми ще научи още повече. Той ще знай и ще мож' да ги използва още по-добре, щот' ще има нужните за туй знания.

Когато Уилбър стана на година и седем месеца — през септември 1914-а — размерите и способностите му станаха почти плашещи. Беше станал едър като четиригодишно дете, говореше свободно и изключително интелигентно. Вкъщи той съсредоточено и прилежно изучаваше рисунките и картите в дядовите книжки, а старият Уейтли го обучаваше и изпитваше търпеливо през дългите спокойни следобеди. По това време възстановителните работи по къщата почти бяха завършени и тези, които я виждаха отвън, се питаха защо един от прозорците на горния етаж е превърнат в здрава, облицована с дъски врата. Ставаше въпрос за прозореца в задната част на фасадата, съвсем близо до хълма; и никой не можеше да си отговори поради каква причина от прозореца към земята се спускаше здрава дървена стълба. След приключването на ремонта мнозина обърнаха внимание на това, че старата барака за инструменти, надлежно заключена и със заковани прозорци от момента на появата на Уилбър на бял свят, отново стои запустяла. Вратата зеела небрежно отворена и когато Ърл Сойер, дошъл заради продажбата на говеда, надзърнал веднъж вътре, бил поразен от гнусната миризма на помещението. Такава воня, уверявал той, никой никога не е помирисвал, освен може би около каменните пръстени по билата на възвишенията, и едва ли има разумно същество на този свят, което да бъде източник на това зловоние. Думите му правят още по-голямо впечатление, като се вземе предвид, че къщите и дворовете на Дънуич никога не са се отличавали с райски благоухания.

Последвалите месеци не бяха белязани от никакви забележителни събития, ако не се броят загадъчните шумове от хълмовете, които непрекъснато се увеличаваха. В навечерието на май 1915 година имаше подземни трусове, които даже жителите на Ейлсбъри усетиха, а около Халоуин изпод земята се дочу страховит грохот, странно синхронизиран с проблясващите пламъци — „туй е дело на вещерите Уейтли“, мълвяха хората — на върха на Стражевия хълм. Уилбър през това време растеше толкова бързо, че на четири години вече изглеждаше като на десет. Сега той четеше без чужда помощ, обаче започна да говори по-рядко от преди. Мълчаливостта стана негова характерна черта, той често се отделяше от другите и

именно тогава хората за първи път обърнаха внимание на злия израз, изписан на козето му лице. От време на време той мърмореше някакви думи на неизвестен език и напяваше странни мелодии в причудлив ритъм, които вдъхваха у слушателя чувство на необясним страх. Ненавистта на селските кучета към него вече бе станала пословична и той бе принуден да носи със себе си пистолет по време на разходките си из селото и неговите околности. Понякога той използваше оръжието по предназначение и това не способстваше особено за увеличаването на популярността му сред местните собственици на кучета.

Немногобройните посетители в дома на Уейтли често заварваха Лавиния сама на първия етаж, а в същото време от втория етаж се дочували необичайни викове и трополене на крака. Тя никога не разказваше с какво се занимават баща ѝ и синът ѝ и веднъж смъртно пребледняла, забелязвайки, че продавачът на риба — отявлен шегаджия, — отбил се в къщата, се опитал да отвори вратата, водеща към горния етаж. Търговецът после разказал на посетителите в магазина в Дънуич, че му се сторило, че отгоре се разнася конски тропот. Слушателите му се замислили, спомняйки си моментално за необикновената врата и стълбата, а също и за добитъка, който пропадал толкова бързо вдън земя. После мнозина пребледнели от страх, като се сетили за историите от младостта на стария Уейтли и за зловещите същества, призовавани от дълбините на земята, когато в точно определено време той принасял кастриран бик в жертва на незнайни езически богове. Освен това се набивало на очи и обстоятелството, че селските кучета започнали да ненавиждат къщата на Уейтли толкова яростно, колкото и мразели младия Уилбър.

През 1917 година започна войната и скуайър Соьер Уейтли, бидейки председател на местната наборна комисия, предприел достатъчно усилия по събирането на млади мъже от Дънуич, годни за изпращане в лагер за военна подготовка. Властите, угрижени от проявите на присъщото за целия регион израждане, изпратиха група офицери и медицински експерти за изясняване на въпроса; читателите на вестници от Нова Англия навярно ясно си спомнят резултатите от проверката. Публикациите привлякоха вниманието на репортерите към семейство Уейтли, в резултат, на което „Бостън Глоуб“ и „Аркхам Адвъртайзър“ напечатаха цветисти материали за необикновено бързото развитие на Уилбър, черната магия на стария Уейтли, лавиците с

необикновени книги, закования с дъски втори етаж на старинния фермерски дом, тайнствената загадъчност на цялата местност и звуците, донасящи се от хълмовете. Уилбър по това време беше на четири години и половина, а изглеждаше на петнадесет. Горната му уста и страните бяха покрити с тъмнокафяв мъх, а глът му бе започнал да мутира.

Ърл Сойер бе завел репортерите и фотографите в дома на Уейтли и бе насочил вниманието им към странната миризма, която сега сякаш се стичала от запечатания втори етаж. Това било, по думите му, съвсем същото зловоние като онова, което почувствал в бараката с инструментите, оставена на разрухата, след като къщата била вече ремонтирана; сходна била и с вонята, която той усещал, когато се намирал близо до каменните пръстени по билата. Когато статиите излязоха във вестниците, жителите на Дънуич ги прочетоха и се посмяха добре над очевидните грешки на авторите им. Освен това те недоумяваха защо журналистите придават такова значение на факта, че старият Уейтли винаги плащал със златни монети за добитъка, който купувал. Семейство Уейтли бяха приели репортерите със зле прикрито раздражение, упорито отказвайки да дадат интервю, в стремежа си да избегнат каквато и да е публичност.

За близо десетилетие летописите на семейство Уейтли се вписват напълно в живота на тази нездрава общност, привикнала към странностите им и ожесточаваща се единствено към оргиите им в навечерието на май и около Халоуин. На два пъти в годината те запалваха огньовете на върха на Стражевия хълм, като през това време грохотът от възвишенията неимоверно се усилваше; през другите сезони те се занимаваха със своите странни и зловещи дела в усамотения фермерски дом. С течение на времето посетителите започнаха да чуват звуци от затворения втори етаж дори и тогава, когато всички от семейство Уейтли се намираха на долния етаж, и взеха да си задават въпроса дали бързо и безболнено, или пък бавно и мъчително умират принесените в жертва крава или биче. Носеха се слухове за възможна жалба в Дружеството за защита на животните, но от това нищо не излезе, понеже жителите на Дънуич никак не желяеха да привличат върху себе си вниманието на външния свят.

Някъде около 1923 година, когато Уилбър беше момче на десет, а разумът, гласът, фигурата и брадатото му лице бяха като на зрял мъж, в старата къща започна втората велика епопея на дърводелските работи. Този път всички те се провеждаха на втория етаж на дома и по разхвърляните части дървения съседите стигнаха до извода, че младежът и неговият дядо са разглобили всички прегради между стаите и даже са премахнали пода на таванското помещение, в резултат на което се образувало обширно пространство между приземния етаж и островърхия покрив. Те срутиха и стария порутен комин, като вместо него монтираха страничен кюнец към ръждивата печка, излизащ директно през прозореца.

През пролетта след тези събития старият Уейтли обърна внимание на увеличаващия се брой на козодоите, идващи от Студената пролетна долина, за да му посвирят под прозореца посред нощ. Той бе склонен да разглежда това обстоятелство като важен знак и разправяше на безделниците в магазина на Озбърн, че изглежда му е дошло времето.

— Те си свирукат почти в тон с мойто дишане — говореше той. — Мисля, че май са готови да хванат душата ми. Знаят, че краят е близко, и не щат да го изтърват. Вий, 'ора, ще узнайте след кат' умра, дал' са ме хванали или не. Ако са успели, ще пеят и ще се смеят до вечерта. Ако не са обаче, ще са тихи и кротки. Май между тях и душите, дет' ги ловят, понявгаж стават големи свади.

По време на Празника на урожая през 1914-а доктор Хоутън от Ейлсбъри беше спешно извикан през нощта от Уилбър Уейтли, който пристигнал в магазина на Озбърн в Дънуич, препускайки на единствения си останал кон, за да му телефонира. Лекарят намери стария Уейтли в плачевно състояние — сърдечната му дейност и затрудненото му дишане недвусмислено показваха, че краят му наистина е близо. Безформената дъщеря албинос и брадатият внук стояха редом до кревата, а в същото време от пространството над главата им се чуваха неспокойни звуци, напомнящи ритмичния шум, който създават морските вълни, когато се разбиват о брега. Лекарят обаче се опасявал повече от побеснелите птици зад прозорците; като че ли цял легион козодои крещели дяволските си послания в унисон с тежкото неравно дишане на умиращия човек. Всичко това бе толкова

зловещо и неестествено, че доктор Хоутън си пожела изобщо да не беше идвал на подобно прокълнато място.

Около един часа след полунощ старият Уейтли дойде в съзнание, потисна за малко хриптящото си дишане и каза, обръщайки се към внука си:

— Повече място, Уили, повече място, скоро. Ти растеш, а то расте дважд по-бързо. Скоро вече ще мож' да ти служи, хлапе. Отвори вратите на Йог-Содот с онуй дългото песнопение, дето ще го намериш на страница 751 от пълното издание, а след туй пални с клечка затвора. Огън от земята не мож' му стори нищичко.

Той очевидно не беше с ума си. След паузата, по време на която козодоите отново нагодиха крясъците си към дишането на стареца, а отдалеч се носеха едва доловимите звуци от хълмовете, старият Уейтли добави още няколко фрази:

— 'Рани го редовно, Уили, и гледай к'во количество му даваш. Не му позволявай да расте твърде бързо, щот' няма достатъчно място и ще се измъкне навън преди да отвориш за Йог-Содот, а тогаз край на 'сичко, тури му пепел. Само ония, дет' са отвъд, само те могат да го накарат да се плоди и да действа. Само те, В'ликите Древни, дет' искат да се завърнат.

Тук речта му отново прекъсна, заменена от рязко поемане на въздух в старческите гърди, и Лавиния закрещя, чувайки как козодоите са сменили песента си. Така продължи повече от час, докато накрая не се разнесе финалният гърлен хрип. Доктор Хоутън притвори сбръчканите клепачи над изцъклените сиви очи и в този момент крясъците на птиците изведнъж секнаха. Настъпи тишина. Лавиния изхлипа, а Уилбър тихичко се изкиска, щом забеляза, че грохотът от хълмовете още не е престанал.

— Не успяха да го хванат! — избоботи той с тежкия си басов глас.

По това време Уилбър вече бе станал учен с голяма ерудиция в своята област и беше известен с кореспонденцията си с множество библиотеки из най-различни градове, където се съхраняваха редки и забранени древни книги. В Дънуич все повече и повече го ненавиждаха и се страхуваха от него, най-вече заради случаите на изчезвания на неколцина младежи, след които подозрението като че ли само сочело към неговата врата. Той обаче винаги бе в състояние да

преустанови разследването — къде с помощта на страх, къде с подкупи, използвайки запасите от старинно злато, които както и по времето на дядо му, редовно се харчеха за закупуването на добитък. Сега той бе напълно зрял човек във всички отношения, и ръстът му, достигнал средното за един мъж ниво, започна постепенно да преминава този предел. През 1925 година, когато един от кореспондентите му от Университета Мискатоник се загледа в него, а после, пребледнял и уплашен, се отдалечи, височината му надхвърляше два метра.

През всички тези години Уилбър се отнасяше с непрекъснато растящо презрение към майка си — уродливата албиноска — и в крайна сметка ѝ забрани да го съпровожда в неговите пътувания до хълмовете в началото на май и края на октомври, а през 1926-а нещастното създание се оплака на Мами Бишоп, че се бои от своя син.

— За съжаление не мога ти кажа 'сичко, дет' го зная, Мами — бе казала Лавиния. — А ся веч' и аз не зная 'сичко. Уп'вавам се на нашия Господ, щот' не зная нито к'во иска моя син, нито с к'во се занимава.

Този Халоуин грохотът от върховете беше необичайно по-силен, макар че вниманието на хората бе привлечено по-скоро от ритмичните крясъци на множеството козодои, скупчили се, както си личеше, около неосветената къща на Уейтли. След полунощ воплите им достигнаха своя демоничен апогей, който бе чул в цялата околност, и едва около разсъмване те се поуспокоиха. След това изчезнаха и отлетяха на юг, където престояха един месец повече от обичайното. Какво означаваше това, никой не можеше да бъде сигурен — все пак нямаше никакви смъртни случаи в селцето. Но бедната Лавиния Уейтли, уродливата албиноска, никога не беше видяна отново.

През лятото на 1927-а Уилбър постегна двете бараки на двора и се захвана да пренася там книгите си и другите си вещи. Скоро след това Ърл Сојер разказа на любопитните в магазина, че в къщата на Уейтли отново са възобновени строително-ремонтните работи. Уилбър затворил всички врати и прозорци на долния етаж и — най-вероятно — сега разбивал стените между приземните помещения, тъй както той и дядо му бяха постъпили преди четири години с горния етаж. Сега той живеел в една от бараките и, според мнението на Сојер, бил станал угрижен и плах. Хората предполагаха, че знае нещичко за внезапното изчезване на майка си, и от този момент нататък малцина

се осмеляваха да се появяват в близост до дома му. Височината на младежа бе станала два метра и десет сантиметра и не даваше никакви признаци, че ще спре да се увеличава занапред.

Следващата зима се случи още едно необичайно събитие, а именно — първото пътуване на Уилбър извън пределите на Дънуич. Корепонденцията му с библиотеката „Уайдънър“ в Харвард, Националната библиотека в Париж, Британския музей, Университета в Буенос Айрес и библиотеката на Университета Мискатоник в Аркхам, по всяка вероятност, вече не можеше да му осигурява всички книги, които му бяха нужни; ето защо в края на краищата той се отправи към книгите лично, в износените си дрехи, мръсен, брадясал, със странния си говор. Отправи се, за да свери сведенията си с един оригинал, намиращ се в Мискатоник — най-близката до него точка в географско отношение. С евтиния си куфар, купен от магазина на Озбърн, и ръста си от близо два метра и четиридесет сантиметра, той приличаше на черен, звероподобен гаргойл, когато се появи един ден в Аркхам в търсене на „Некрономикон“. Зловещия „Некрономикон“ на безумния арабин Абдул Алхазред, в превод на латински от Олаус Вормиус, напечатан и издаден през седемнадесети век в Испания. Той никога преди не беше стъпвал в този град, но без усилие откри сградите на Университета; когато влезе в двора му, огромното куче-пазач с бели зъби на входа така яростно се разлая, че за малко да откъсне масивната си верига, удържаща го да не се нахвърли върху минувачите.

Уилбър носеше със себе си безценен, но непълен екземпляр от английската версия на интересуващата го книга, дело на доктор Дий, който бе получил от дядо си. Когато получи възможността да се запознае със съдържанието на латинския екземпляр, той веднага се зае да сравнява двата текста с целта да намери определен пасаж, който би трябвало да се намира на 751 страница на неговия собствен повреден том. Той бе принуден да обясни това на библиотекаря — не някой друг, а самия ерудит Хенри Ермитидж (член-кореспондент на Академията Мискатоник, доктор по философия от Принстън, доктор по литература в „Джон Хопкинс“), който беше наминал навремето при тях в Дънуич, и сега учтиво го засипа с въпроси. Уилбър си призна, че търси магическа формула или заклинание, включващо страховитото име Йог-Содот, но е озадачен от наличието на несъответствия, повторения и

противоречия, които неимоверно затрудняват работата му. Докато преписваше заклинанието, върху което най-накрая се спря, доктор Ермитидж неволно надзърна през рамото му към отворената книга; лявата страница на латинската версия съдържаше чудовищни заплахи за разума и спокойствието на нашия свят.

„Не трябва да се мисли (гласеше текстът, който Ермитидж бързо си превеждаше наум), че човекът се явява най-древният или последен владетел на Земята, или пък, че известната на нас форма на живот е единствената възможна. Великите Древни са били, Великите Древни са, и Великите Древни ще бъдат. Не в измеренията, които познаваме, помежду тях, те се движат, първични и безмълвни, неизмерими и невидими за нас. Йог-Содот знае вратата. Йог-Содот е вратата. Йог-Содот е ключът и пазителят на вратата. Минало, настояще и бъдеще — всичко това е едно цяло в Йог-Содот. Той знае къде Великите Древни направиха прорез в миналото, знае и къде ще го направят отново. Той знае къде са стъпвали на Земята, къде стъпват сега и защо никой не може да Ги съзре. Хората понякога могат да се досетят за Тяхната близост по Техния мирис, но за Тяхната външност никой човек не може да знае, и хората могат само да гадаят за нея, дори и ако са виждали външността на онези, които Те са оставили сред човеците. А такива има много сред хората — от пълни човешки копия до същества, чийто облик няма нито форма, нито материална субстанция — тоест такива, каквито са Те самите. Вятърът разнося ехото от Техните гласове, Земята изказва мислите Им. Те огъват горите и разрушават градовете, но нито градът, нито гората могат да съзрат ръката, която ги съкрушава. Кадат в ледената пустош ги е познавал, но кой човек познава Кадат? Ледените пустини на Юга и потъналите острови на Океана пазят камъни, върху които е отпечатан Техният знак, но кой е виждал замръзналите градове от дълбините или запечатаните кули, отдавна обвити от булото на водорасли и рачета? Великият Ктхулу е Техен родственик, но дори той не е в състояние да ги съзре ясно. Йа! Шаб-Ниггурат! Само по зловонието ще ги познаеш. Тяхната ръка е върху гърлото ти, но ти не Ги виждаш; а обиталището Им е редом до твоя праг, който пазиш. Йог-Содот е ключът към вратата, където се срещат сферите. Човекът управлява сега там, където по-рано са властвали Те; скоро Те ще властват там, където сега управлява

Човекът. След лятото идва зима, а след зимата — лято. Те чакат, могъщи и безмълвни, своя час, когато отново ще властват над света.“

Доктор Ермитидж, съпоставяйки току-що прочетеното с онова, което му бе добре известно за Дънуич и неговите мрачни обитатели, както и за Уилбър Уейтли и неговата злокобна аура, разпростираща се от появата му на бял свят до подозренията в майцеубийство, внезапно почувства как го облива ледена вълна на страх, осезаема като внезапен повей на лепкав хлад от отворен гроб. Този прегърбен, приличащ на козел гигант, седящ пред него, изглеждаше като рожба на други планети или измерения; като нещо, само частично принадлежащо към човечеството и свързано с черните бездни на същността и съществуването, протягащи се като титанични фантоми отвъд сферите на енергията и материята, пространството и времето. В този момент Уилбър вдигна глава и заговори със своя отблъскващ резониращ глас, навяващ мисълта, че артикулационните му органи не са като на останалите хора:

— Господин Ермитидж — каза той. — Мисля, че трябва да взема тази книга вкъщи. В нея има някои неща, които трябва да изпробвам при определени условия, с каквито не разполагам тук. Би било непростим грях някакви бюрократични правила и забрани да ме спрат. Позволете ми да я взема със себе си, господине, и ви се кълна, че никой няма да забележи отсъствието ѝ. Няма нужда да ви казвам, че ще бъда изключително внимателен с нея. Смятам, че този екземпляр тука напълно би заменил.

Той замлъкна изведнъж, прочел твърдия отказ, изписан на лицето на библиотекаря, и тогава козите му черти приеха коварно и хитро изражение. Ермитидж тъкмо искаше да каже, че е готов да му извади копие на страниците, които го интересуват, но изведнъж се замисли за възможните последици от подобна постъпка и се спря. Прекалено голяма бе отговорността да дадеш в ръцете на такова създание ключ към подобни светотатствени външни сфери. Уейтли забележа накъде отиват работите и се опита да посмекчи напрежението.

— Е, добре, щом отношението ви е такова навярно в Харвард няма да бъдат толкова изнервени като вас — и без да каже нищо повече, той се надигна от стола си и излезе от сградата, прегърбвайки се, докато минаваше през всяка врата.

Ермитидж дочу бесния лай на огромното куче-пазач и съсредоточено се вгледа в горилоподобната походка на Уейтли, прекосяващ в този момент онази част от университетския двор, която се виждаше от прозореца. Той си помисли за всички онези безумни истории, които бе слушал, спомни си старите неделни статии в „Адвъртайзър“, информацията, която бе почерпил от недодяланите и груби жители на Дънуич по време на единственото си посещение там. Невижданите на земята неща — е, най-малкото на триизмерната земя — нахлуха в съзнанието му, зловонни и кошмарни, от клисурите на Нова Англия, надвисвайки зловещо над планинските върхове. Сега той започна да усеща близкото присъствие на приближаващия се ужас, породен от пробудилия се след дълги векове древен кошмар. Той прибра отново „Некрономикон“ и я заключи в отреденото ѝ място, потръпвайки от отвращение, но в помещението все още се усещаше някаква скверна и неопределена миризма. „По зловонието ще Ги познаете“ — припомни си той откъса от текста. Да — мирисът бе същият като онзи, който го бе поразил край фермерския дом на Уейтли преди по-малко от три години. Той си помисли за Уилбър — зловещия и звероподобен Уилбър — и насмешливо се изхили, спомняйки си селските сплетни по повод неговия произход.

— Близкородствен брак? — промърмори полугласно Ермитидж. — Боже Господи, какви глупци! Покажи им „Великият Бог Пан“ на Артър Макън и те ще си помислят, че става дума за някакъв банален скандал в Дънуич! Но какво ли все пак — какво ужасно неопределено влияние на тази триизмерна земя или отвъд нея — е оказал бащата на Уилбър Уейтли? Той се е родил на Сретение Господне — девет месеца след навечерието на май 1912 година, когато мълвата за странните подземни шумове от хълмовете е достигнала чак до Арк хам. Какво ли е имало през онази майска нощ на върха на възвишението и кой ли е бил там? Какъв ли незнаен ужас се е свързал с нашия свят, материализирайки се в получовешка плът и кръв?

През следващата седмица доктор Ермитидж се постара да събере всички възможни данни за Уилбър Уейтли и неопределените явления в района на Дънуич. Той се свърза с доктор Хоутън от Ейлсбъри, който присъстваше на последните мигове на стария Уейтли, и откри в последните думи на стареца, съобщени му от лекаря, немалък материал за размисъл. Посещението в Дънуич не му донесе нищо

ново; внимателното изучаване на „Некрономикон“ обаче, особено на тези страници, от които така силно се интересуваше Уилбър, му дадоха нови и страховити ключове към природата, методите и желанията на странното зло, което смътно застрашаваше живота на тази планета. Беседите с неколцина учени, специализирали древен фолклор в Бостън, и обменът на писма с много други от най-различни места породиха у него растящо чувство на изумление, което, бавно преминавайки през различните стадии на тревога, най-накрая се превърна в остър духовен страх. Лятото си течеше и той смътно усещаше, че трябва да се предприеме нещо по отношение на кошмара, дебнещ сред възвишенията на Мискатоник, и на онова тайнствено съзидание, което хората познаваха като Уилбър Уейтли.

Кошмарът в Дънуич сполетя селцето точно между Празника на урожая и деня на равноденствието през 1928 година, като доктор Ермитидж бе сред онези, които станаха свидетели на чудовищния му пролог. Той бе чул за ексцентричното пътешествие на Уилбър в Кеймбридж, както и за отчаяните му опити да получи за своя употреба „Некрономикон“ или да направи копия на интересуващите го страници в библиотеката на Уайдънър. Усилията му се оказаха напразни, тъй като Ермитидж бе успял да предупреди всички библиотекари, разполагащи с този том, да го пазят изключително строго. Разказват, че в Кеймбридж Уилбър ужасно нервничал; от една страна, страшно му се искало да получи книгата, а от друга, не по-малко силно жадувал да се прибере вкъщи колкото се може по-бързо, сякаш се опасявал от последствията на твърде дългото си отсъствие.

В началото на август това, което можеше да се очаква, започна. В първите часове на трети август доктор Ермитидж бе внезапно събуден от яростния лай на свирепото куче-пазач от университетския двор. Страшното и дълбоко ръмжене и обезумелият хриплив лай не спираха; те се усиливаха, макар и съпроводени от плашещи, но имащи някакво зловещо значение паузи. След това се дочу вопъл от някакво друго гърло — такъв вопъл, че разбуди половината от спящите жители на Аркхам и впоследствие още дълго ги преследва в съня им. Подобен вопъл не би могло да издава нито едно същество, родено на земята, или поне не и с изцяло земен произход.

Набързо облякъл се, Ермитидж се завтече през градинките и улиците към сградите на университета. Пронизителният вой на алармената инсталация, монтирана в библиотеката, раздираше нощта. Отворен прозорец зееше в черно на лунната светлина. Това, което бе дошло, без съмнение беше успяло да се промъкне вътре, защото лаят, сега бързо прерастващ във вой и сподавено ръмжене, вече се чуваше отвътре. Нещо подсказа на Ермитидж, че ставащото в сградата не е предназначено за случайни зрители, ето защо той властно спря тълпата, нареждайки на хората да се отдръпнат назад, а през това време отключи вратата на вестибюла. Сред хората зърна професор Уорън Райе и доктор Франсис Морган, на които беше споделил някои от своите предположения и опасения, поради което им махна с ръка да го последват. Звучите, достигащи от вътрешността на зданието, утихнаха в този момент, ако не се брои монотонният кучешки вой; тогава обаче Ермитидж забеляза в храстите цяло ято козодои, надаващи дяволски ритмични крясъци, сякаш в унисон с дишането на умиращ човек.

Сградата беше пропита с отвратителна воня, твърде добре позната на доктор Ермитидж, и тримата се устремиха през вестибюла към малката читалня, откъдето се чуваше ниското скимтене. В първата секунда никой не се осмели да включи осветлението, но в крайна сметка Ермитидж събра сили и щракна ключа. Един от тримата — не се знае кой — силно закрепця, като видя онова, което лежеше простряно на пода пред тях сред разхвърляните в безпорядък столове и преобърнатите маси. Професор Райс разказваше по-късно, че за миг напълно изгубил съзнание, но като по чудо успял да се задържи на краката си.

Съществото, което лежало сгърчено на земята сред зловонна локва жълто-зелена гной, лепкава като катран, достигаше почти два метра и седемдесет сантиметра на дължина, като кучето бе съдрало цялото му облекло и част от кожата. То беше още живо, но се разтърсваше от безмълвни и внезапни конвулсии, а гърдният му кош се издигаше в пълен синхрон с безумните крясъци на чакащите отвън козодои. Късове от дрехите на съществото и парченца кожа от ботушите му се валяха из цялата стая, а съвсем близо до прозореца (където вероятно е била захвърлена) лежеше празна платнена торба. До масата в центъра на помещението на пода се виждаше револвер, а

впоследствие по вдлъбнатия, косо излязъл от барабана патрон можеше да се разбере защо не е бил произведен изстрел. Всички останали подробности бяха напълно засенчени от съществото, лежащо на пода. Би било банално да се твърди, че описанието му е невъзможно, но трябва да се изтъкне, че онези, чиито представи твърде тясно са свързани с обичайните за Земята жизнени форми и трите известни ни измерения, много трудно биха успели да си го представят. Отчасти това същество бе несъмнено човекоподобно, ръцете и главата му много приличаха на човешките, а козето лице с неизразена брадичка носеше характерния отпечатък на семейство Уейтли. Торсът и долната част на тялото обаче представляваха загадка от гледна точка на тератологията, като по всяка вероятност единствено дрехите позволяваха на съществото да се придвижва по земята, без да наранява долните си крайници.

Над кръста то бе наполовина антропоморфно; макар че гърдите му, където още се впираха ноктите на побеснялото куче, бяха покрити с люспеста кожа, наподобяваща тази на крокодил или алигатор. Гърбът бе осеян с жълти и черни петна, напомнящи люспите на някои змии. Под кръста обаче работите стояха значително по-зле — тук всяко сходство с човешкото изчезваше и започваха най-странните и безумни фантазии. Кожата беше покрита с гъста черна козина, а от областта на корема уродливо висяха дълги сиво-зелени пипала, чиито червеникави усти-смукала се отваряха и затваряха лениво. На всяко от бедрата, дълбоко потопени в розовати ресничести орбити, се виждаха бегли подобия на очи; а вместо опашка съществото имаше нещо като хобот, състоящ се от пурпурни пръстени, според всички признаци представляващ недоразвито гърло или уста. Крайниците, ако не се брои покриващата ги гъста кожа, напомняха задните крака на праисторически гущер; те завършваха с набраздени от вени и капиляри месести възглавнички, които не бяха нито лапи, нито копита. При дишането на съществото опашката и пипалата му периодично сменяха цвета си, сякаш подчинявайки се на някакъв цикличен процес. Появяваха се нюанси на зелено — от нормално зеленото до нечовешкото сиво-зеленикаво; на опашката това се проявяваше в редуването на жълто с мръсно сиво-бяло по участъците, които разделяха пурпурните пръстени. Кръв не се забелязваше — единствено

зловонната зеленикаво-жълта сукървица, която се стичаше на струйки на пода.

Присъствието на тримата изглежда накара умиращото същество да се посвести малко и то започна да мърмори нещо, без да се обръща и да надига глава. Доктор Ермитидж не направи писмен запис на изреченото от него, но бе сигурен, че нито една дума на английски не бе изречена. Отначало произнесените срички не съдържаха нищо, напомнящо дори и на един от известните на Земята езици, но впоследствие започнаха да се появяват разкъсани фрагменти, явно взаимствани от „Некрономикон“, тази чудовищна ерес, в търсенето, на която съществото се бе озовало тук. Тези фрагменти, по спомените на Ермитидж, звучали по следния начин: „Нгаи, н'гха'гхаа, багг-шоггог, й'ах: Йог-Содот, Йог-Содот.“ Те се изгубваха в нищото, съпроводени от крясъците на козодоите, ритмичното кресчендо на които отразяваше злокобното им предвкусване на смъртта.

После дишането престана и кучето надигна глава, надавайки протяжен печален вой. Жълтеникавото козе лице на съществото бе променило изражението си, а огромните му черни очи бяха хлътнали навътре по отвратителен начин. Зад прозорците пищенето на козодоите внезапно престана, след което ропотът на насъбралата се тълпа бе заглушен от паническото размахване и пърхане на криле. На фона на луната облаците от птици се издигаха високо във въздуха, побеснели от това, че плячката им се бе изплъзнала.

Изведнъж кучето рязко се изправи на крака, излайвайки уплашено за последен път, след което изскочи нервно навън през прозореца, откъдето и беше влязло. От тълпата се надигнаха викове, но доктор Ермитидж гръмко обяви на стоящите на улицата, че никой не трябва да влиза в сградата, докато не пристигне полицията или лекар. Той бе благодарен, че прозорците са разположени достатъчно високо и че през тях не може да се надзърне от улицата; въпреки това той дръпна тъмните завеси, закривайки всички прозорци на помещението. По това време пристигнаха двама полицаи; доктор Морган ги пресрещна във фойето и ги помоли за тяхно собствено добро да възпрепятстват достъпа до излъчващата зловоние читалня, докато не дойде медицинският експерт и простряното на пода тяло не бъде покрито.

Междувременно на пода на читалнята се случваха ужасяващи промени. Невъзможно е да се опише какъв разпад и разложение протичаха пред очите на доктор Ермитидж и професор Райе и колко стремителни бяха те, но трябва да се отбележи, че освен външните очертания на лицето и ръцете, наистина човешките елементи у Уилбър Уейтли се оказаха нищожно малко. Когато медицинският експерт пристигна, на дървения под бе останала само лепкава бяла маса, а неприятната миризма бе почти изчезнала. Очевидно Уейтли бе лишен от череп и човешки скелет, каквито имат хората, наследявайки доста неща от незнайния си баща.

Но всичко това представляваше само пролог към истинския Кошмар в Дънуич. Представителите на официалните власти изпълниха всички необходими формалности, за да скрият аномалните детайли от обществото и пресата; в Дънуич и Ейлсбъри бяха изпратени хора със задачата да изяснят кои са евентуалните наследници на Уилбър Уейтли. Изпратените завариха жителите на злополучната местност в голям смут както заради усилващия се грохот, идващ от куполообразните хълмове, така и заради непоносимата воня, източник на която бе празната черупка, обшита с дъски, доскоро представляваща семейната къща на Уейтли. Ърл Сойер, който в периода на отсъствието на Уилбър се грижеше за коня и говедата, бе сполетян от тежко нервно разстройство. Официалните власти предпочетоха да не влизат в закования с дъски дом, който им вдъхваше несигурност, и се задоволиха с огледа на жилището на покойния, а именно неотдавна постегнатата барака. Те предоставиха дълъг отчет в съда на Ейлсбъри и казват, че безчислените Уейтли от горен Мискатоник — както процъфтяващи, така и измиращи — и досега се съдят за наследството.

Почти безкрайният ръкопис, изпълнен с неизвестни писмени знаци, съдържащ се в огромен том с кожена подвързия, и повече от всичко напомнящ дневник, за което свидетелстваха промеждутъците между записите, използването на различни мастила и измененията в почерка, се оказа неразрешима загадка за онези, които го намериха. Той лежеше върху старото олющено бюро, служещо на собственика си за писмена маса. След седмица на безрезултатни дискусии той бе изпратен в Университета Мискатоник заедно с колекцията от странни книги на покойния, за изучаване и разшифроване; но дори най-добрите

лингвисти скоро разбраха, че да се реши тази загадка няма да е лесно. Никакви следи от старинното злато, с което Уилбър и старият Уейтли се разплащаха за добитъка си и покриваха дълговете си, не бяха открити.

Кошмарът започна вечерта на девети септември. Тогава грохотът от хълмовете беше извънредно силен, а кучетата лаеха неистово през цялата нощ. Първите, които се събудиха на сутринта на другия ден, веднага почувстваха непривичната миризма, стелеща се във въздуха. Около седем часа Лутър Браун, работник от фермата на Джордж Кори, намираща се между Студената пролетна долина и селището, в неистово бягство се добра до дома си, пренебрегвайки обичайната си утринна разходка до Десетакровата полянка, където водеше кравите да пасат. Той почти бе сгърчен от страх, когато връхлетя в кухнята, а на двора мучеше не по-малко уплашеното стадо — кравите в паника бяха побягнали след момчето. Докато трескаво се опитваше да си поеме въздух и да нормализира дишането си, Лутър разказа следното на госпожа Кори:

— Там, на пътя, зад клисурата, гуспожо Кори — там има нещо невиждано! Мирише кат' при гръмотевица, а 'сички храсти и подребни дървета са пометени и изпочупени, гаче оттам е минала цяла къща! Но това не е всичко! Аз видях на пътеката следи, гуспожо Кори — огромни кръгли отпечатъци, като дъното на бъчва, те са дълбоко в земята като че ли слон ги е оставил, обаче са много повече, отколкото четири крака биха могли да оставят! Разгледах няколко от тях, преди да побягна; всеки отпечатък е покрит с линии, които излизат от една точка, кат' на палмово листо, само че три пъти по-голямо. И миризмата е една такава гадна, 'се едно си покрай старата къща на Вещера Уейтли.

Тук той се спря и отново затрепери от пристъп на страх, а в това време госпожа Кори започна да звъни на съседите си — така започна увертюрата на паниката, възвестяваща големия кошмар. Когато се чу със Сали Сойер, икономката на Сет Бишоп, най-близкия съсед на Уейтли, то настана неин ред да слуша, вместо да говори; Чонси, момчето на Сали, който спал много лошо предната нощ, тръгнал из хълмовете към дома на Уейтли, и едва зърнал къщата и пасището, където кравите на господин Бишоп били оставени през нощта, в ужас побягнал назад.

— Да, гуспожо Кори — гласът на Сали трепереше от другата страна на линията. — Чонси ей-сегичка се върна и не мож' нищо смислено да разкаже — така се е уплашил! Разправя, че къщата на стария Уейтли е цялата разбита и дъските са разхвърляни навсякъде, кат', че ли отвътре с динамит са я взривили, само подът отдоле бил невредим, но бил целият покрит с нек'ви гнусни петна, кат', че ли от катран, и от дъските още се стичала тая гадост. Имало и нек'ви ужасни следи в градината — големи обли следи, големи кат' бъчва и пропити със същата оная гадост, дет' покривала пода. Чонси вика, че следите уж водели натам, към полето, дет' имало дупка, по-голяма и от 'амбар, и накъдет' и да се обърнеш, пред погледа ти все са ония каменни стълбове.

Той ми разправи още, че тръгнал да дири кравите на Сет, макар че го било страх да 'оди след тях, и ги намерил на горното пасище, близо до Девил'с Хоп Ярд. Те били в ужасно състояние. Пол'вината били изчезнали, 'се едно хич ги е нямало, а останалите изглеждали тъй, гаче някой е изсмукал кръвта им, и били целите покрити с рани. Таквиз рани, к'вито имаха животните на стария Уейтли от момента, когат' Лавиния пръкна онуй черното джереме. Сет ся отиде да огледа кравите, макар че се кълна, че едва ли ще се доближи до къщата на Вещера Уейтли! Чонси ми вика, че следите водели към клисурата, отдет' минава пътят за селото.

Още едно нещо само искам да ви кажа, гуспожо — има тука нещичко, дет' не е съвсем у ред. Мисля, че Уилбър Уейтли, той си заслужи такъв край, щот' 'сичко туй е заради него! Той хич не е човек — винаги съм го казвала туй — и съм сигурна, че те двамата със стария Уейтли нещо там май отглеждаха в заключената си къща, нещо още по-лошо и от него самия. В Дънуич винаги е имало призраци — живи призраци — ама таквиз' чудесии още никой не е виждал.

Снощи земята пак говореше, а козодоите не спираха да крещят, та затуй Чонси не можа да мигне цяла ноц. После ми рече, че ужким чувал нек'ви слаби звуци от дома на Вещера Уейтли, 'се едно дърво трещи или дъски отпарят, или пък сандък дървен разбиват. Затуй кат' стана, първата му работа беше да намини към Уейтли и да види к'ва е хавата, и според мен видя достатъчно! Нищо 'убаво няма в таз' работа, гуспожо Кори, и си мисля, че ще е добре 'сички да се съберем и да решим к'во да сторим. Имам чувството, че става нещо ужасно и

усещам, че не ми остава много да живея, но един Господ знай к'во ще стане.

А как е вашият Лутър, той забеляза ли накъде водят тия големи следи? Не? Е, гуспожо Кори, щом са били на пътеката от таз' страна на долината, 'начи на вярно отиват право там — в клисурата. Тъй и трябва д'бъде. Винаги съм казвала, че Студената пролетна долина е опасно и лошаво място. Козодоите и светулки те там хич не се държат като божи създания, пък съм чувала да казват, че може да чуете странни неща ако стоите между скалата и Мечата бърлога.

До обед три четвърти от всички мъже и юноши н Дънуич поеха по пътеките и поляните между още пресните развалини от дома на Уейтли и Студената пролетна долина, с ужас разглеждащи гигантските следи и осакатените крави на Бишоп, необичайните, зловонни отломки от фермерската къща, както и обрулената обезцветена растителност по полето и край самия път. Онова, което бе връхлетяло този свят, несъмнено бе попаднало в дълбоката зловеща клисура; всички дървета по края й бяха огънати и изпочупени, а в растящите по склоновете храсти бе прорязана широка пътека; Отдолу не се долавяше нито звук — само далечна, почти неразличима миризма; не е чудно, че мъжете предпочетоха да стоят на ръба на клисурата, вместо да слязат долу и да се срещнат с чудовищния неведом ужас в неговото леговище. Трите кучета, които хората бяха взели със себе си, отначало се заливаха в бесен лай, след което, приближавайки се към клисурата, изведнъж боязливо утигнаха. Някой се обади в „Ейлсбъри Транскрипт“, обаче редакторът, свикнал вече с необичайните истории от Дънуич, се ограничи с това, че пусна единствено кратка хумористична статийка; впоследствие тя бе препечатана от „Асошиейтед Прес“.

Тази нощ всички се прибраха по домовете си и всяка къща и хамбар бяха барикадирани колкото се може по-здраво. Няма нужда да се споменава, че нито една крава не бе оставена на пасището. Около два през нощта непоносима воня и бесен кучешки лай разбудиха семейството на Елмър Фрай, на източния склон на Студената пролетна долина, и после всички бяха единодушни, че са чули неясни звуци, наподобяващи шумолене и плискане на течност. Госпожа Фрай предложи да позвъни на съседите и Елмър тъкмо бе готов да се съгласи с нея, когато трясъкът на чупещо се дърво внезапно прекрати разговора им. Този звук идваше, по всяка вероятност, от хамбара;

веднага след това се чуха ужасени писъци и трополене на копита. Кучетата заскимтяха и се свиха уплашено в краката на вкаменените от страх хора. Фрай машинално запали фенера, но веднага си даде сметка, че излизането на тъмния двор би било равносилно на смърт. Децата и жените хленчеха, опитвайки се да сподавят виковете си, следвайки някакъв загадъчен, древен инстинкт за самосъхранение. Накрая воят на животните утихна, заменен от жалостиво мучене, след което на свой ред започнаха да отекват силни удари, трясъци и пращане. Членовете на семейство Фрай, притиснали се един към друг във всекидневната, не се осмелиха да помръднат, докато и последният отзвук не заглъхна някъде далеч, навярно в дълбините на Студената пролетна долина. После, сред сподавените стонове от хамбара и демоничните писъци на козодоите от клисурата, Селина Фрай се хвърли към телефона и разказа на всички, на които можа, за втората вълна на Кошмара в Дънуич.

На следващия ден цялото селце бе обхванато от истинска паника; изплашени хора на групички се отправяха към сцената на дяволските събития от предишната нощ. Две гигантски ивици на разрушение се простираха от клисурата към двора на Фрай, като чудовищните отпечатъци покриваха опустошените участъци от почвата, а старият хамбар бе напълно разрушен от едната страна. Що се отнася до стадото, само една четвърт от него беше открита. Някои от кравите бяха разкъсани на парчета, а тези, които бяха оцелели, се наложи да бъдат застреляни. Ърл Сојер предложи да се обърнат за помощ към Ейлсбъри или Аркхам, но останалите го убедиха, че от това няма да има никакъв смисъл. Старият Зебълон Уейтли — от този клон на рода Уейтли, който се колебаеше между нормалното състояние и израждането — изказа мрачно предположение относно ритуалите, извършени, по всяка вероятност, на билата на хълмовете. Той произлизаше от семейство, където имаше здрави традиции, ето защо спомените му за песнопенията във вътрешността на огромните каменни пръстени не се изчерпваха единствено с Уилбър и неговия дядо.

Мрак се спусна над поразеното селце, твърде пасивно, за да организира някаква истинска съпротива. Някои близкородствени семейства се събраха заедно и седяха, потънали в мрачно униние, под един покрив, макар и в повечето случаи да се повтори вчерашното

барикадиране, а мъжете зареждаха мускети и държаха вили в ръцете си. Обаче тази нощ нищо не се случи, като изключим шума, дочуващ се от хълмовете. Когато настъпи утрото, мнозина се надяваха, че кошмарът е завършил точно толкова неочаквано, както и бе започнал. Даже се намериха и няколко безумно смели глави, които предложиха да се направи експедиция до клисурата като отбранителна мярка, макар че не посмяха да дадат пример на колебаещото се мнозинство. Когато се спусна следващата нощ, барикадирането на жилищата се повтори, но този път броят на семействата, събрали се заедно, беше по-малък. На сутринта и домочадието на Фрай, и домакинството на Сет Бишоп съобщиха за нервността и безпокойството на кучетата, както и за неясните миризми и звуци, различни от разстояние. Междувременно отправилите се на утринно разузнаване доброволци докладваха за откритието на съвсем пресни отпечатъци от чудовищните следи на пътя, опасващ Стражевия хълм. Както и преди, и двата коловоза на пътя носеха следи от повреди, предизвикани от движението на някаква огромна дяволска маса, като при това разположението на следите говореше за движение и в двете посоки, все едно движещата се планина първо е дошла откъм Студената пролетна долина, в после се е върнала обратно. В подножието на хълма деветметровата ивица на изпочупени и пометени храсти водеше нагоре, и на наблюдателите им секна дъхът, когато забелязаха, че неумолимите следи са оставили своя отпечатък и върху най-стръмните, почти отвесни участъци. Що за кошмарно същество е това, запитаха се те, което може да се катери по практически вертикална каменна стена; когато мъжете се изкачиха по безопасните пътечки на върха, откриха, че там следите престават или, казано по-точно, продължават в противоположна посока.

Това бе същото онова място, на което Уейтли палеха своите огньовете и пееха дяволските си песни до камъка с форма на олтар в навечерието на май и на Халоуин. Сега този камък лежеше в центъра на обширно пространство, утъпкано от колосалното чудовище, а върху леко вдлъбнатата му повърхност се виждаха гъсти и зловонни остатъци от онази лепкава смолиста течност, открита на пода в полуразрушения дом на Уейтли в първия ден на Кошмара в Дънуич. Очевидно съществото се бе спуснало по същия път, по който се бе изкачило дотук, но усилията да се проумее поведението му бяха

напълно безполезни. Логиката, здравият разум и нормалните представи за причинно-следствените връзки в този случай изглежда не функционираха. Единствено Зебълон, който не бе част от групата, би могъл адекватно да прецени ситуацията и да предложи някакво приемливо обяснение.

Нощта след четвъртъка започна по същия начин, както и предишните, само че завърши доста по-неудачно. Козодоите в клисурата надаваха такива крясъци, че мнозина не можаха да мигнат, а някъде около три след полунощ всички телефони изведнъж зазвъняха. Тези, които вдигнаха слушалката, чуха как обезумял от страх човек крещи: „Помогнете ми, о, Го-о-осподи“, след което някакъв страховит грохот и трещене внезапно прекратиха връзката. Никой не се осмели да напусне дома си и да предприеме каквото и да било, и чак до разсъмване никой нямаше и най-малка представа кой може да се е обаждал. Тези, които го бяха чули, започнаха да звънят на всички номера подред и откриха, че единствено телефонът на Фрай не отговаря. Истината бе разкрита час по-късно, когато спешно сформирана група от въоръжени мъже се отправи към къщата на Фрай, намираща се в началото на клисурата. Това, на което се натъкнаха там, беше ужасно, макар и да не се явяваше неочаквано. Цялата земя бе осеяна с множество следи, растителността беше пометена и изкоренена, а къщата я нямаше. Тя бе хлътнала като яйчена черупка и сред развалините нищо живо или мъртво не беше открито. Само зловоние и лепкава смолиста сукървица. Семейството на Елмър Фрай бе заличено от Дънуич.

Междувременно значително по-спокойната (но не и в духовен смисъл) фаза на кошмара мрачно се разгръщаше зад затворената врата на една обсипана с книжни лавици стая в Аркхам. Загадъчният ръкопис или дневник на Уилбър Уейтли, изпратен в Университета Мискатоник за разшифроване, породил силно безпокойство и затруднение сред специалистите по древни и съвременни езици. Дори използваната в него азбука, макар и нелишена от сходства с отдавна изчезналото, употребявано в Месопотамия писмо, бе неизвестна и на най-големите специалисти. Окончателното заключение на експертите оцени текста като шифрован запис, осъществен чрез използването на изкуствена азбука, като нито един от методите на криптографията не

успя да даде някакъв ключ към разгадаването му. Старинните книги от дома на Уейтли, макар и да бяха изключително интересни и в редица случаи да отваряха нови хоризонти за философите и хората на науката, ни най-малко не бяха в състояние да помогнат за разшифроването на текста. Една от тях — обемист том с желязна закопчалка — също бе написана на неизвестна азбука от коренно различен характер, наподобяваща санскрит. Старият том в края на краищата бе предаден на доктор Ермитидж както заради особения му интерес към семейство Уейтли, така и поради неговите обширни лингвистични познания и ерудицията му в областта на мистичните заклинания от античните времена и средновековието.

Ермитидж хранеше предположението, че азбуката може да представлява средство, тайно използвано от определени забранени култове, достигнали до нас от дълбоката древност и наследили множество форми и традиции от магьосниците и вещерите от Сарациния. Но не това бе въпросът, който той считаше за най-важен, понеже според него произходът на символите, използвани за шифроването на текста, не беше толкова съществен. Убедеността му се основаваше на това, че, вземайки под внимание гигантския обем на ръкописа, нищещият го едва ли би започнал да употребява друг език освен родния си, като изключим някои отделни формули и заклинания. Ето защо Ермитидж се зае да изследва ръкописа с предположението, че за негова основа се явява английският език.

От многократните неуспешни опити на колегите си да проникнат в същността на дневника докторът разбра, че загадката е доста сложна и заплетена и че опитите да се намери просто решение са обречени априори на провал. Цялата останала част от август той посвети на изучаването на огромно количество материали, засягащи криптографията; проучи всички източници от своята библиотека, прекара безсънни нощи над мистериите на „Полиграфия“ на Тритемиус, „Cryptomenysis Patefacta“ на фелконър, изучи книгите от осемнадесети век — например изследванията на Дейвис и Тикнес, както и най-новите разработки на такива ерудирани специалисти като Блеър, фон Мартен и Клубер. В крайна сметка стигна до заключението, че си има работа с една от най-изтънчените и комплексни криптограми, в които множеството на отделните листове със съотнасящите се букви са разположени като таблицата на

умножението, а текстът е съставен благодарение на ключови думи, известни единствено на автора. Изследователите от миналото се оказаха много по-полезни на Ермитидж, отколкото съвременните учени, поради което той реши, че ключът към ръкописа има неизмеримо древен произход и без съмнение е преминал през дълга верига от мистични преобразувания. На няколко пъти му се струваше, че пред него проблясва ярката светлина на истината, но всеки път някакво непредвидено препятствие го отблъскваше отново назад. Едва през септември облаците започнаха да се разсейват. Определени букви, намиращи се на определени места в текста, изясниха без никакво колебание, че текстът действително е написан на английски.

Вечерта на втори септември и последната бариера беше премахната и доктор Ермитидж за първи път успя да прочете фрагмент от записките на Уилбър Уейтли. Както и всички предполагаша в началото, това се оказа дневник; текстът отразяваше както високата окултна ерудиция, така и общата неграмотност на странното същество, явяващо се негов автор. Една от първите записки, прочетени от Ермитидж, отнасяща се до 26-и направи си сметка ученият, от хлапе на три години и половина, което изглеждаше като момче на дванадесет-тринадесет години.

„Днес учих Акло за Сабаот, не ми хареса, на него отговарят от хълмовете, а не от въздуха. Онова, което се намира горе, ме е изпреварило значително, и изглежда няма много земен мозък. Стрелях по кучето на Елъм Хътчинс, коли на име Джак, когато се опита да ме ухапе, и Елъм каза, че ще ме убие, ако песът му умре. Не мисля, че ще стане така. Дядо ме караше да повтарям заклинанието Дхо вчера вечерта, и мисля, че успях да видя вътрешния град при двата магнитни полюса. Ще се отправя към тези полюси, когато земята бъде пречистена, ако не съумея да направя пробив с помощта на заклинанието Дхо-Хна, щом приключа с това. Онези от въздуха ми казаха на Сабат, че ще изминат години, преди да мога да изчистя земята и че по това време дядо навярно ще е вече мъртъв, така че съм длъжен да изуча всички ъгли на планетите и всички формули между Йир и Нххнгр. Онези отвън ще ми помогнат, но те не са в състояние да се вселят в тяло без човешка кръв. Онова горе навярно ще бъде точният образец. Мога да го зърна, ако направя знака Вууриш или

разпръсна праха на Йбн Гази — прилича донякъде на онези от навечерието на май на хълма. Интересно как ли ще изглеждам, когато земята вече е пречистена и на нея не са останали никакви земни същества. Онзи, който дойде с Акло Сабаот, рече, че аз мога да бъда преобразен като тях, ако се справя както трябва.“

Утрото завари доктор Ермитидж облян в студена пот — както от ужас, така и от неистова съсредоточеност. Той не се откъсна от ръкописа нито за миг през цялата нощ, наведен над него под светлината на електрическата лампа, обръщащ страница след страница с треперещи от вълнение ръце, стараяйки се колкото е възможно по-бързо да разшифрова текста. Той развълнувано позвъни вкъщи на жена си, съобщавайки ѝ, че няма да се прибере, а когато тя му донесе закуската, едва можа да преглътне и един залък. През целия ден той четеше, от време на време правейки паузи, когато му се налагаше да прибегне до помощта на ключа. Донесоха му обяд и вечеря, но той хапна съвсем мъничко. По средата на следващата нощ ученият задряма за малко в креслото си, но внезапно се събуди, след като му се присъниха чудовищни кошмари, почти толкова страшни, колкото откровенията и заплахите за света, на които току-що се бе натъкнал в ръкописа.

На сутринта на четвърти септември професор Райс и доктор Морган настояха да се срещнат и да поговорят с него, след което си тръгнаха разтреперани и пребледнели от страх. Вечерта той си легна, за да поспи, но сънят му беше неспокоен и нервен. На следващия ден — в сряда — се върна отново към ръкописа и се зае да изготви подробни преписи както от вече прочетения, така и от тепърва разгадавания текст. Малко преди пладне неговият лекар — доктор Хартуел — го посети, настоявайки за известно прекратяване на този изнурителен труд. Ермитидж отказа, заявявайки, че за него е изключително важно да дочете ръкописа и да намери обяснение на прочетеното. През тази вечер, когато здрачът тъкмо се бе спуснал над Аркхам, той най-накрая приключи с четенето и, напълно изтощен, се отпусна в креслото си. Съпругата му, която му носеше вечерята, го намери в полукомадно състояние, но въпреки това той бе способен с рязък вик да я спре, когато тя се опита да хвърли едно око на записките, направени от ръката му. Надигайки се с усилие, той събра

гъсто изписаните страници и ги запечата в голям плик, който веднага постави във вътрешния джоб на палтото си. Ермитидж имаше достатъчно сили да се добере до дома си, но явно се нуждаеше спешно от медицинска помощ, поради което доктор Хартуел бе извикан незабавно. Докато лекарят го слагаше в постелята му, ученият не спираше да повтаря непрекъснато:

— Но какво, мили Боже, можем изобщо да сторим ние?

Доктор Ермитидж успя да компенсира изгубеното количество сън, но на следващия ден сякаш не бе на себе си. Той не обясни нищо на доктор Хартуел, а когато се поуспокои малко, започна да настоява за дълъг и сериозен разговор с Райс и Морган. Бълнуването му беше много причудливо — той неистово разказваше, че нещо в заключения фермерски дом трябва да бъде унищожено на всяка цена, говореше за някакъв дяволски план, целящ заличаването на цялото човечество, както и на всички животни и растения, от някаква зловеща древна раса, обитаваща други измерения. Крещеше, че целият свят е в опасност, защото Древните Същества искат напълно да го изтрият и премахнат от слънчевата система и пространството на космоса, запращайки го в някаква друга проекция или фаза на съществуване, откъдето той вече бил изпаднал преди безброй далечни епохи. Понякога изискваше да му донесат страховития „Некрономикон“ или „Демонолатрия“ на Ремигиус, откъдето се надяваше да почерпи заклинания, способни да спрат надвисналата опасност.

— Спрете ги, спрете ги! — крещеше той. — Тези Уейтли имаха намерение да ги пуснат, а най-страшният от всички още е жив! Кажете на Райс и Морган, че трябва да направим нещо — ще действаме на сляпо, но аз знам как да изготвя праха. Не са го хранили от втори август, когато Уилбър дойде тук и намери смъртта си, а в това си състояние...

За щастие Ермитидж имаше изключително крепко за седемдесетте си години здраве, така че за една нощ организъмът му успя да се справи без проблеми с надигащата се треска. Той се събуди в петък с ясен ум, но обезпокоен от глождещия го страх и съзнанието за гигантската отговорност, легнала на плещите му. В събота вече се чувстваше достатъчно добре, за да отиде до библиотеката, и даже извика Райс и Морган на съвещание — през цялата останала част от деня и вечерта тримата учени напънаха своите умствени способности,

градейки най-сложни размисли и изпадайки в яростни дискусии. Странни, загадъчни и ужасни книги бяха донесени от хранилищата в огромни количества; диаграми, формули и заклинания се копираха с трескава бързина и в плашещо изобилие. И тримата бяха видели тялото на Уилбър Уейтли, лежащо на пода в едно от помещенията на тази сграда, поради което никой от тях не се отнасяше към дневника като към записките на някакъв умопобъркан.

Мненията се разделиха по отношение на въпроса дали трябва или не да се уведомява полицията на щата Масачузетс, като накрая негативният довод надделя. След като ставаше дума за неща, в които никой непосветен не би повярвал, без да е видял нещичко, това изглеждаше най-разумното решение. Късно през нощта обсъждането завърши, макар и да не се бе стигнало до приемането на някакъв конкретен план за действие. Ермитидж прекара неделата в съпоставянето на различни заклинания и смесването на определени химикали, взети от университетската лаборатория. Колкото по-надълбоко се потапяше в този дяволски дневник, толкова повече ученият се съмняваше във възможността да се унищожи съществото, което остави след смъртта си Уилбър Уейтли, с помощта на някакъв химически агент — съществото, представляващо заплаха за целия съществуващ свят, неизвестно на учения, което само след няколко часа щеше да се появи и да се превърне в забележителния Кошмар от Дънуич.

Понеделникът в общи линии повтори неделата — доктор Ермитидж продължи своите изследвания и безконечни опити. Понататъшното проучване на чудовищния дневник доведе до появата на различни варианти на предполагаемия план и техните изменения, като ученият си даваше сметка, че едва ли е възможно постигането на пълна яснота и конкретност по интересуващите го въпроси. Във вторник основните контури на действията вече бяха очертани и той взе решението да отпътува за Дънуич до седмица. След това, в сряда, настъпи големият шок. В ъгъла на една от страниците на „Аркхам Адвъртайзър“ бе поместена шеговита бележка, препечатана впоследствие от „Асошиейтед Прес“, в която се говореше за отгледаното с помощта на незаконно произведено уиски чудовище в Дънуич. Обхванат от неописуем страх, Ермитидж позвъни на Райс и Морган. Дискусията им се проточи дълго след полунощ, а на

следващия ден всички бяха заети с трескавата подготовка за неизбежното пътуване. Ермитидж си даваше ясна сметка, че се намесва в сферата на действие на чудовищни сили, но заедно с това прекрасно разбираше, че няма друг начин за предотвратяване на пагубните последици от злоещото вмешателство, което други бяха сторили преди него.

В петък сутринта Ермитидж, Райс и Морган се отправиха с кола към Дънуич, пристигайки в селцето някъде към един следобед. Времето беше прекрасно, но даже ярките лъчи на слънцето не бяха в състояние да пропъдят таящия се страх и лошите предчувствия, които сякаш се излъчваха от необичайните куполообразни хълмове и дълбоките затънтени клисури на тази местност. От време на време пред очите на учените изплуваха мрачните каменни пръстени от билата на възвишенията. По атмосферата на потискащо мълчание пред магазинчето на Озбърн те се досетиха, че се е случило нещо ужасно, и не след дълго узнаха за унищожението на семейството и къщата на Елмър Фрай. Следобед те прекараха в разглеждане и обиколки на Дънуич, разпитваха местните жители за случилото се и сами хвърлиха по едно око на руините, останали от дома на Фрай, както и на протяжните следи лепкава смолиста субстанция, дяволските отпечатъци на двора, осакатения добитък на Сет Бишоп и обширните участъци опустошена растителност на различни места. Следата, проточваща се нагоре и надолу по Стражевия хълм, се стори на Ермитидж като символ на неведом вселенски катаклизъм, и той дълго стоя там, съзерцавайки злоещия каменен олтар, разположен на хребета на възвишението.

Накрая учените, узнавайки за пристигането на представителите на полицията от Ейлсбъри, отзовали се веднага на съобщението за трагедията, случила се със семейство Фрай, решиха да се срещнат в тях и да сверят резултатите от наблюденията си. Обаче никъде не можаха да открият и най-малка следа от униформените; според селските слухове полицаите били петима, но сега колата им стоеше празна до развалините от къщата на Фрай. Местните жители бяха не по-малко озадачени от посетителите при тази гледка, още повече че и представителите на властта бяха говорили сутринта с всеки очевиден. Тогава старият Сам Хътчинс се замисли за нещо, побутна Фред Фар и

посочи с трепереща ръка към дълбоката влажна клисура, внезапно пребледнявайки.

— Боже Господи — промълви той, въздишайки. — Предупреждавах ги да н'се спускат у дерето, мен хич няма да ми дойде наум да правя таквoз нещо, та то там са онез следи, а и козодоите пицят тъй страшно в тъмното.

Хладни тръпки пролазиха по гостите и местните обитатели и всяко ухо се напрегна, инстинктивно опитвайки се да долови какъвто и да е звук от клисурата. Ермитидж, за пръв път сблъсквайки се наистина с този кошмар и неговите чудовищни последствия, потрепери при чувството за собствената си отговорност в тази верига от събития. Съвсем скоро ще падне нощта и именно тогава планинското чудовище ще поеме по своя скверен път.

Старият библиотекар си повтори наум заклинанието, което бе научил, и стисна силно в ръката си листчето, на което бе написана онази формула, която не бе успял да запамети. Той провери дали електрическото му фенерче е в изправност, а стоящият до него Райс извади от раницата си металически разпръсквател — от онези, които използват в борбата срещу насекомите. Морган пък измъкна от сака си големокалибрена пушка, на която осланяше всичките си надежди, въпреки предупрежденията на колегите си, че никакво материално оръжие не би било от полза в този случай.

Ермитидж, познавайки съдържанието на страховития дневник, твърде добре си представяше какво може да очаква, но по никакъв начин не даде на местните жители да разберат това, за да не увеличава и бездруго непрекъснато растящия им ужас. Когато здрачът стана поплътен и сенките се сгъстиха, хората се завтекоха към домовете си и отново се заеха с безсмисленото си барикадиране, независимо от явните доказателства за безсилието на всички ключалки, катинари и прегради пред лицето на силата, която бе в състояние да огъва дървета и да срутва къщи по своя воля. Някои скептично клатеха глава, узнавайки за намерението на тримата безумни пришълци да стоят на стража край развалините от дома на Фрай, и изобщо не се и надяваха да ги видят повече, докато се прибираха по къщите си.

През тази нощ изпод хълмовете за пореден път се разнесе страховит грохот, а въздухът отново бе прорязан от крясъците на козодоите. От време на време от Студената пролетна долина се

надигаше мощен вихър, натоварен с непоносимо зловоние, което мигом се просмукваше в тежкия нощен въздух. Това бе същото зловоние, което тримата учени бяха доловили, докато стояха над умиращата твар, преживяла петнадесет години и половина в човешки облик. Очакваният кошмар обаче така и не се появи. Каквото и да се бе притаило на дъното на клисурата, то явно изчакваше, и Ермитидж каза на колегите си, че да го нападнат в тъмнината е равносилно на самоубийство.

Настъпи бледото утро и нощните звуци престанаха. Беше сив, навъсен ден, от време на време заваляваше дъждец; а в северозападна посока, над хълмовете, се скупчваха гъсти тежки облаци. Пристигналите от Аркхам учени бяха изпаднали в нерешителност какво да правят занапред. Укрили се от засилилия се дъжд в едно от малкото запазени съоръжения на Фрай, те обсъждаха по-нататъшните си действия — да изчакат или да нападнат. Последното изискваше спускане в клисурата. Дъждовната пелена ставаше все по-гъста, а някъде далеч иззад хоризонта се дочуваше отчетливият грохот на гръмотевиците. Съвсем наблизко проблесна раздвоена мълния, която удари сякаш самия център на клисурата. Небето моментално потъмня, разколебавайки надеждите на учените, че бурята ще бъде кратка и скоро ще бъде заменена от ясно време. Бе все още тъмно, когато, след не повече от час, от пътя се дочуха различни гласове. След миг тримата изследователи видяха група хора, не по-малко от дузина, които бягаха уплашено, крещейки и даже плачейки истерично. Един от бягащите най-отпред започна да надава по-членоразделни викове, поради което Ермитидж и спътниците му се хвърлиха веднага към приближаващите се, едва разбрали смисъла на дочутото.

— О-о-о, Го-о-осподи Бо-о-оже-е-е! — задъхваше се крещящият. — То отно-о-ово иде и този път през деня! То излезе от дерето, излезе и сега върви нанякъде! Един Господ знай кога ли ще ни се нахвърли!

В този момент потресеният разказвач замлъкна ужасено, но друг поде разказа му.

— Горедолу преди час Зеб Уейтли чул телефонно звънене, и туй било гус'жа Кори, жената на Джордж. Тя му рекла, че аргатинът й Лутър, дет' пасеше говедата, след удара на голямата мълния видял, че дърветата от другата страна на дерето се огъват — баш срещу мястото, дет' стоим сега с вас — и изведнъж усетил онуй ужасно зловоние, дет'

го помирисал миналия понеделник. После чул некъв хем свистящ, хем мляскащ звук, 'се едно неква течност се плиска, и звукът бил много посилен, отколкото бива, когат' дърветата се люлеят от вятъра, и тутакси дърветата по целия път се наклонили на една страна и се чуло отвратително газене и стъпки из калта. Ама Лутър късмет има, че нищичко не е зърнал, че само дърветата е видял как се огъват.

После далеко напреде, дет' тече ручейт на Бишоп, той чул страшен трясък на моста, 'се едно дървото се цепи и троши. И пак нищо се не виждало — само как дърветата се накланят на една страна. След туй свистенето се чувало вече от много далеч — от пътечката, дет' води към дома на Вещера Уейтли и Стражевия хълм — и на Лутър му стигнал куража да отиде там, дет' се чували звуците, и да разгледа земята. 'Сичко било само кал и вода, че и небето било тъмно, а дъждът смивал 'сичките следи; обаче на края на дерето, дет' били прегънати дърветата, той пак зърнал онез страшните следи, дет' са големи кат' бъчва — същите, квито бил видял и в понеделника.

Тук думата отново взе първият разказвач.

— Ама туй хич не е най-страшното — туй е само началото. Зеб взе да събира хората, когат' му се обадили от дома на Сет Бишоп. Сали — гувернантката му — крещяла тъй, 'се едно я колят, тя тъкмо била видяла как се огъват дърветата и чувала как един такъв звук, 'се едно от слон, дет' стъпва тежко и диша шумно, се приближава към къщата й. После тя рекла, че усетила оназ ужасна воня, а синът й Чонси се разциврил, че туй е същата оназ воня, дет' се носела около останките от дома на Уейтли в понеделник сутринта. Кучетата през туй време се скъсали да лаят и да вият.

Тугаз тя закрещяла с всичка сила — после рече, че храстите били тъй изпочупени и стъпкани, както никоя буря, вятър или ураган не мож' ги повали. В следващия миг оградата рухнала, ама Сали не можела да види кой я е съборил. После в слушалката се чуло как Чонси и старият Бишоп надават кански викове, а Сали крещяла, че нещо тежко се ударило в къщата — ама не мълния или нещо таквоз — и събаряло в момента предната стена, ама през прозорците нищо се не виждало. И после...

Следите на страха се бяха врязали дълбоко във всяко лице и Ермитидж, напълно поразен от чутото, не можеше да намери сили да накара разказвача да продължи.

— После Сали изведнъж изпищяла: „О, помогнете ми, моля ви, къщата се сгромолясва.“ В слушалката се чувало адско трещене, прашене и цепене, всички пищели. Горедолу както и когат' онуй нападна дома на Елмър Фрай, ама още по-страшно.

Говорещият замлъкна и думата взе още един от тълпата.

— Туй то — после ни звук, ни дума. Седнахме в колата и се събрахме, 'сички здрави мъже, дет' можахме да се съберем, край къщата на Кори, и решихме да дойдем при вас, да ви питаме к'во да сторим. Туй навярно е Божие наказание за туй, дет' не приличаме на другите, а от Божието наказание нито един смъртен не мож' избяга.

Ермитидж осъзна, че вече е крайно време за действия, и твърдо заяви, обръщайки се към групата неуверени, уплашени местни жители.

— Налага се да го последваме, приятели — той се стараше да говори колкото се може по-уверено. — Убеден съм, че съществува възможност да унищожим това същество. Вие навярно знаете, че тези Уейтли са били магьосници — е, това същество се е появило в резултат на магия, следователно да се справим с него ще можем само с подобни средства. Прочел съм дневника на Уилбър Уейтли и някои от старинните книги, изучавани от него; мисля, че знам необходимото заклинание, което да ни позволи да прогоним тази твар. Естествено, не мога да съм абсолютно сигурен в ефикасността му, но просто нямаме друг избор и трябва да действваме. То е невидимо — предполагам, че ще е такова — но в този разпръсквател имаме прах, който може за секунда да ни го покаже. По-късно на всяка цена ще се опитаме да направим това. Това същество е изключително страшно и опасно, за да го оставим да живее, но е нищо в сравнение с онова, в което би се превърнал Уилбър, ако бе останал жив. Никога — за щастие — няма да узнаете какво избягна нашият свят. Сега ни остава да се справим само с това същество, а то не може да се размножава, макар и да е в състояние да причинява големи вреди. Без колебание — повтарям — трябва да го унищожим.

Трябва бързо да го настигнем — и първото нещо, което ще сторим, е да отидем на мястото, което токущо бе разрушено от него. Нека някой от вас ни поведе — аз не познавам вашите пътища толкова добре, но предполагам, че все би трябвало да има някакъв пряк път. Какво мислите за това?

Хората започнаха да се съветват помежду си, след което Ърл Сойер, посочвайки с мръсния си пръст през пелената на дъжда, каза:

— Най-бързо мо'ете да се доберете до парцела на Сет Бишоп, ако прекосите ниската полянка тука, после пресечете ручея, след което се качите нагоре по склона на Кариерата и минете през малката горичка от другата страна. Тогаз направо излизате при Сет Бишоп — ще познаете мястото веднага.

Ермитидж, Райс и Морган веднага се отправиха в указаната посока; повечето от кореняците тръгнаха след тях. Небето постепенно изсветляваше и се появиха сигурни признаци, че бурята е отшумяла. Когато Ермитидж по погрешка пое в неправилна посока, Джо Озбърн му извика, след което мина напред, за да води множеството. Увереността и храбростта на хората постепенно растяха, макар че неясните очертания на гъсто обраслите с гори стръмни хълмове, както и фантастичните дървета, сред които те минаваха, поставяха тези качества пред сериозни изпитания.

В момента, когато те излязоха на калната кишава пътека, иззад облаците надникна слънцето. Намираха се недалеч от парцела на Сет Бишоп — пречупените дървета и зловещите непогрешими следи недвусмислено говореха за случилото се тук. Отново се бе повторил инцидентът със семейство Фрай, и нито едно живо същество, както и нито едно мъртво, не бе открито сред отломките на онова, което до неотдавна бе представлявал домът на Бишоп. На никого не му се искаше да остава тук — сред зловонието и лепкавата смолиста сукървица — и всички инстинктивно се обърнаха към ивицата, оставена от страшните отпечатъци, водеща към разнебитения фермерски дом на Уейтли и към увенчания с олтар склон на Стражевия хълм по-нагоре.

Когато минаха покрай обиталището на Уилбър Уейтли, мнозина бяха обхванати от ясно забележими тръпки, като решителността им отново се разколеба. Не бе шега работа да сравниш със земята такава голяма къща — тук навярно бе необходима страшна дяволска сила. Срещу подножието на Стражевия хълм следите напускаха пътя и отпечатъците оформяха широка ивица опустошени дървета и храсти, обозначаваща предишния път на чудовището до върха и обратно.

Ермитидж извади джобния си далекоглед с висока степен на увеличение и огледа внимателно стръмния склон на хълма. После

подаде прибора на Морган, който се отличаваше с по-добро зрение. Само след миг той гръмко извика, предавайки инструмента на Ърл Сойер и едновременно показвайки с пръст едно определено място на склона на възвишението. Сойер, непохватен като повечето хора, за пръв път сблъскващи се с оптически прибори, известно време безсмислено се занимаваше с колелцето на настройката, но след като Ермитидж му даде някои указания, нагласи правилно тръбата и фокусира лещите. Когато направи това, той нададе такъв вик, пред който реакцията на Морган изглеждаше до болка отчегчена и сдържана.

— Господи Боже милостиви! Тревата и храстите се движат! То се катери нагоре — бавно — пълзи нагоре по хълма — ей сега ще се добере до хребета — един Господ знае защо!

Паниката бързо се разпространи сред присъстващите. Едно е да търсиш безименно страховито чудовище, а съвсем друго — да го намериш. Заклинанията сигурно ще сработят ами ако не стане така? Всички изведнъж започнаха да засипват Ермитидж с въпроси за загадъчното същество и изглежда никой от отговорите не бе в състояние да удовлетвори присъстващите. Всеки от кореняците усещаше страховитата близост на такива проявления на Природата, които се простираха отвъд пределите на обичайния опит и знания на човечеството.

В края на краищата тримата от Аркхам — възрастният и белобрад доктор Ермитидж, niskият и набит, с прошарени коси, професор Райс и слабичкият, младеец доктор Морган — се отправиха към билото на хълма сами. След дълги и търпеливи инструкции относно правилната употреба на далекогледа, те оставиха прибора на уплашените мъже от Дънуич, които наблюдаваха с трепет изкачването на тримата учени. То се оказа доста тежко и Ермитидж на няколко пъти се нуждаеше от помощта на колегите си, за да продължи напред. Високо над главите на катерещата се група колебливо се извиваше гигантска просека между дърветата — пълзящото адско създание си проправяше път с неумолимата настойчивост на огромна змия. След известно време стана ясно, че преследвачите съвсем скоро ще настигнат целта си.

Къртис Уейтли — от предишните, неизродени Уейтли — държеше далекогледа, когато групата от Аркхам описа дъга,

отклонявайки се от просеката. Той съобщи на събралите се, че тези хора вероятно възнамеряват да се качат на един от съседните върхове, издигащ се над просеката на онова място, където растителността още не е пометена. Така и стана, след което на катерещите се им се удаде да съкратят значително дистанцията между себе си и преследваното същество.

Тогава Уесли Кори, който междувременно бе поел далекогледа, извика, че Ермитидж насочва разпръсквателя, държан от Райс и че навярно нещо ще се случи във всеки момент. Тълпата неспокойно се размърда, понеже хората бяха запомнили, че прахът от разпръсквателя трябва да направи чудовището видимо за няколко секунди. Двама или трима от мъжете закриха очи с ръце, но Къртис Уейтли стисна здраво инструмента и съсредоточено се вгледа в окуляра. Той забеляза, че Райс, който със своите колеги се намираше на много удобно място, разполага със солидни шансове да разпръсне праха във въздуха, постигайки при това максимален ефект.

Тези, които наблюдаваха случилото се с невъоръжено око, видяха само мигновена експлозия на сив облак — с размерите на прилично голяма сграда — недалеч от върха на хълма. Къртис, който държеше далекогледа го изпусна с внезапен неистов вопъл право в стигащата до глезените лепкава и слузеста кал. Той се олюля и щеше да се строполи на земята, ако не го бяха подхванали навреме двама или трима от стоящите наблизо мъже. Единственото, което можеше да стори, бе да стене почти беззвучно:

— О, о, Господи Боже.

Истински порой от въпроси го връхлетя, и докато траеше суетнята, единствено Хенри Уилбър се сети да вдигне падналия далекоглед и да се опита да го поизчисти от мръсотията. Къртис, по всяка вероятност, бе изгубил способността си за свързана реч, и даже едносричните отговори му се удаваха с голяма трудност.

— По-голямо от хамбар цялото е направено от извиващи се въжета прилича малко на кокоше яйце, само дет' е огромно и има над дузина крака, приличащи на бъчва те наполовина се затварят, когат' стъпва нищо твърдо няма у него цялото е кат' желе, 'се едно е направено само от отделни гърчещи се въжета, събрани накуп над туй има големи изпъкнали очи десет или двацет усти или хоботи, дет' стърчат у него от 'сички страни по-големи са от отвора на комин и

през цялото време се отварят и затварят целите са сиви, със сини и пурпурни пръстени и о, Господи Боже на небето! Онова човешко полулице най-отгоре.

Това последно впечатление изглежда се оказа твърде силно за бедния Къртис, и той изгуби съзнание, преди да успее да промълви още нещо. Фред Фар и Уил Хътчинс го отнесоха встрани от пътя и го положиха на влажната трева. През оптичните стъкла се забелязваха три фигурки, които очевидно бягаха към билото на хълма толкова бързо, колкото им позволяваше наклонът. Нищо друго обаче не се виждаше. После всички доловиха надигация се странен шум от клисурата и подножието на Стражевия хълм. Това беше пеенето на безчислено количество козодои, а в техния пронизителен хор се различаваха нотки на тревожно и зловещо очакване.

Далекогледът сега бе попаднал в ръцете на Ърл Сойер, който съобщи на събралите се, че трите фигури в момента стоят на хребета на хълма, на едно ниво с камъка във форма на олтар, но на значителна дистанция от него. Една от фигурите, информира множеството той, ритмично вдигала ръце над главата си, и тъкмо Сойер беше казал това, когато всички различиха едва доловим звук, навярно от песнопението, съпровождащо тези движения.

— Туй сигур' е некто заклинание — промълви старият Уилър, докато хващаше прибора. През това време козодоите бяха обезумели до такава степен, че надаваха непрекъснато бесни крясъци в съвършено объркан ритъм.

Изведнъж слънчевата светлина сякаш внезапно помръкна, което беше много странно, защото никакъв облак не се бе появил в небето. Изпод хълмовете се разнесе оглушителен грохот, странно съчетаващ се с необяснимите трещящи звуци, идващи от небето. Проблясна мълния и хората започнаха безуспешно да търсят признаци на приближаваща се буря. Пеенето на тримата смелчаци от Стражевия хълм бе станало още по-отчетливо и Уилър забеляза, че сега всички заедно размахват ръце, ритмично съпровождайки заклинанието с тези си движения. От някакъв фермерски дом в далечината се разнесе яростен кучешки лай.

В следващия момент дневната светлина се измени дотолкова, че събралите се хора с изумление се втренчиха в хоризонта. Пурпурният мрак, който можеше да бъде породен единствено от неизвестно спектрално смесване в небесната синева, се сгъстяваше все повече и

повече и надвисваше над треперещите хълмове. Отново проблясна мълния — този път по-ярка от предишната — и на всички им се стори, че около каменния олтар, там, на хребета, се е появила някаква замъгленост. Нито един от тях обаче не посмя да надзърне в далекогледа; козодоите продължаваха дяволските си песни, а хората от Дънуич усещаха съприкосновението с необяснимата заплаха, надвиснала във въздуха.

Точно тогава се появиха онези дълбоки, хрипливи, дрезгави звуци, които никога нямаше да напуснат паметта на онези, които ги бяха чули. Те не бяха родени в човешко гърло, защото човешкото гърло не е в състояние да породи подобно акустично извращение. По-скоро можеше да се помисли, че техният произход се корени някъде из дълбините на преизподнята, ако съвършено очевидният им източник не беше камъкът с форма на олтар на хребета на хълма. Би било неточно да ги наречем звуци — до такава степен техният страшен, свръхнисък, басов тембър говореше директно на смътното вместилище на подсъзнанието и ужаса, неизмеримо по-чувствително от ухото, но въпреки всичко по форма те представляваха неясни, смътни, полуартикулирани думи. Бяха гръмки — толкова гръмки като подземния грохот изотдолу и трясъка в небето, който по странен начин повтаряха — и все пак не ги издаваше никакво видимо същество. А понеже въображението може винаги да подскаже вероятния източник в света на невидимите същества, треперещите хора от групичката се притиснаха силно един към друг и замряха, сякаш в очакване на страхотен удар.

— Йигнаиих... йигнаиих... тхфлтхкх'нгха... Йог-Содот... — хриптеше чудовищният глас от космоса. — 'ЙЪтхнк... х'ехие... н'гркдл'лх...

В този момент звуците заглъхнаха и Хенри Уилър посегна към далекогледа, но видя само три силуета на върха; дребните фигурки яростно махаха с ръце, правейки странни жестове, докато пеенето им достигаше своята кулминация. От какви ли бездънни черни кладенци на архаичния ужас, от какви ли неизмерими дълбини на извънкосмическото съзнание или мрачна, забулена в мистика наследственост, идваха тези неясни, стържещи и полуартикулирани хрипове? Сега те станаха по-отчетливи и ясно различими в своята неистова, кошмарна и всепоглъщаща ярост.

— нгх'ааааа-ааа... нгх'ааа... ПОМОЩ! ПОМОЩ! — Т-т-т-т...
ТАТКО! ТАТКО! ЙОГ-СОДОТ!

Това беше всичко. Мъртвешки бледите лица на кореняците продължаваха да се взират в посоката, откъдето идваха тези звуци, а ушите им отчаяно се вслушваха в тези несъмнено произнесени на английски думи, които се изливаха гъсто и гръмоподобно от шокиращата пустота над ужасния олтар, но повече на никого не бе съдено да ги чуе. Вместо тях се разнесе такъв взрив, който сякаш разтърси цялата планина; оглушаващ, апокалиптичен грохот, чийто източник можеше да бъде както земята, така и небето. Единичен проблясък на мълния се стовари върху каменния олтар от пурпурното небе, и гигантска невидима вълна с невероятна сила и неописуемо зловоние се понесе от хребета на хълма във всички посоки; дървета, треви и храсти бяха пометени и изкоренени със смразяваща ярост, а уплашените хора в подножието на хълма, полузадушени от невероятната смрад, с труд се удържаха на краката си. В далечината залаяха кучета, зелената трева и листата на дърветата увяхнаха за секунди, придобивайки болезнен сиво-жълт оттенък, а по полята и горичките се изсипаха като кошмарен дъжд мъртвите телца на хиляди козодои.

Зловонието бързо се разсейваше, обаче прокълнатата растителност никога повече не се възстанови. И до ден днешен по Стражевия хълм и околностите му расте нещо странно, носещо върху себе си отпечатъка на скверното и нечестивото. Къртис Уейтли дойде в съзнание едва след като и тримата учени вече бяха слезли от възвишението, осветени от слънчевите лъчи, които отново бяха станали ярки и чисти. Те бяха мрачни и изпълнени със скръб, като че ли бяха изпитали на гърба си потреса от впечатления и спомени, значително по-силни от онези, превърнали групичката местни обитатели в сбирщина трепереци страхливци. В отговор на морето от въпроси, изляло се отгоре им, те само поклацаха глави, потвърждавайки единствено най-важното.

— То изчезна завинаги — каза Ермитидж. — Разцепено е на елементите, от които е било сътворено първоначално, и повече няма да може да се върне към живот. Това същество беше абсолютно невъзможно в материалния свят. Едва най-малката негова частица беше материя в този смисъл, който разбираме ние. То приличаше на

баща си — и по-голямата част от него се върна в онази мъглява област или измерение, което е разположено отвъд нашата материална вселена; някаква бездънна дълбина, от която са могли да го призоват на хълма единствено най-чудовищните ритуали на човешкото богохулство и ерес.

Настъпи кратка пауза, в която разхвърляните впечатления и чувства на горкия Къртис Уейтли започнаха да се събират в едно; той вдигна ръце към главата си и издаде протяжен стон. Паметта му изглежда се възвърна към онзи момент, когато съзнанието бе напуснало нещастника, и виденият в окуляра кошмар отново го връхлетя.

— О, Боже Господи, т'ва полу-лице т'ва полу-лице на самия му връх т'ва лице с червени очи и бели чупливи коси, и без брадичка, като на Уейтли. То бе нещо като октопод, главноного, паяк или всичко т'ва накуп, но имаше почти човешко лице отгоре си, и т'ва лице си беше лицето на Вещера Уейтли, само дет' беше широко метри, цели метри.

Той замлъкна изтощен, а цялата група местни жители се втренчиха с потрес в него; изумлението им още не бе прераснало в истински ужас. Единствено старият Зебълон Уейтли, който се мъчеше да си припомни далечното минало, но до този момент не бе промълвил и дума, накрая рече:

— Минаха петнайсет лета — несвързано започна да нарежда той. — Преди петнайсет лета бях чул как старият Уейтли рече, че ще дойде ден и всички ние ще чуем как синчето на Лавиния ще изкрещи името на баща си от билото на Стражевия хълм.

В този момент Джо Озбърн го прекъсна, обръщайки се с въпрос към учените от Аркхам.

— К'во беше туй все пак, и как младият Уейтли го е призовал от въздуха?

Внимателно подбирайки думите си, Ермитидж се опита да обясни.

— То беше — как да ви кажа — представляваше сила, която не принадлежи на нашата част от Космоса; сила, която действа, развива се, расте и приема очертания съгласно други закони, различни от онези, които господстват в нашата Природа. Ние нямаме нужда да призоваваме подобни същества от отвъдното; само изключително злонамерени хора или извънредно зли култове са се опитвали да

извършат нещо подобно. Имаше нещо от тази сила в самия Уилбър Уейтли — напълно достатъчно количество, за да го превърне в дявол и бързо съзряващо чудовище, както и да направи смъртта му едно отвратително зрелище. Възнамерявам да хвърля в огъня този прокълнат дневник, а вие ще постъпите мъдро, ако взривите онзи каменен олтар горе и разрушите всички каменни пръстени по билата на хълмовете. Такива съоръжения служат за призоваването на същества, подобни на онези, толкова обичани от Уейтли — същества, които те възнамеряваха да допуснат в нашия свят, за да унищожат цялото човечество, а самата Земя да запратят на някое прокълнато безименно място в името на неznайни цели.

Що се отнася до това същество, което току-що пропъдихме обратно — семейство Уейтли го отглеждаше за изпълнението на най-страшната роля в онова, което щеше да се случи. То растеше бързо и стана толкова гигантско по същата причина, поради която и Уилбър — но изпревари Уилбър по отношение на размерите си, защото имаше много повече чуждоземно в себе си. Няма смисъл да питате как Уилбър го е призовал от въздуха — той никога не го е призовавал. Това същество беше неговият брат-близък, но просто приличаше на баща си повече, отколкото Уилбър.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.